# Apocalipsis
## Jesucristo Juanta rikachishankuna

Jesucristupa apustulnin Juanmi kay Apocalipsis libruta iskribiran. Chaynu iskribinanpaq katinmi Tayta Dyus uk angelta kaĉhamutin, Juanta rikachiran kay pachapi, syilupi ima pasayanqa nir. Chay rikachishankunatami Juanqa iskribiran nuqanchikkuna imanu qischakarpis wanunakaman Jesucristupi kriyishanchiknulla shachinakunallapapaq.

Kay libruta liyirmi intrakayanchik Jesucristo qashan shamuyanqa nir. Chaynullami intrakayanchik tukuy runakuna wanushanmanta kawsamutin Jesucristo rikar yaĉhayanqa nir. Chaynullami paypi kriyiqkunapis tukuy tyimpu paywan pulla kawsayashunllapa nir intrakanchikpis.

Manaraq kay Apocalipsis libruta iskribirmi Juanqa “San Juan” libruta iskribiran. Chay “San Juan” libruta liyirmi intrakayanchik kay pachapi Jesucristo karqa imanu kawsaran nir. Chaynullami Juanqa kimsa kartakunata iskribiran. Tukuy chay iskribishan librukunataqami tarinchik Mushuq Testamentupi.

*Juanmi iskribiran Jesucristo rikachishankunata*

1 Taytanchikllapa Dyusqami jwisyu diya ĉhamunanpaqna katinqa imakunami pasayanqa

nirqa Jesucristutaraq intrachiran. Chayna
Jesucristuqa sirbiqninkunata intrachinanpaq.
Piru Amitunchikqami, uk angelninta kaĉhamutin
sirbiqnin Juantaqa allita intrachiran.
2 Chaymi Tayta Dyus, Jesucristuta intrachishan-
taqa Juanqa intrakashanrayku tukuy rikashanta,
uyapashantaqa karanta rimayan.
3 Chaymi mayqanpis Dyusmanta kaq kay ri-
mayta liyir manaqa uyakur tukuy shunqunwan
kasuqkunaqa kusa shumaqmi kanqallapa. Chaqa
Tayta Dyus tukuy ima pasananpaq nishanqami
shipchamunna kumplikananpaqqa.

*Juanmi syiti pwiblupi kriyiqkuna tanta-
kayashanllapaman iskribin*

4 Nuqa Juanmi, prubinsya Asiapi syiti
pwiblupi kriyiqkuna kankillapa chayman
iskribimuni. Chaymi kusalata Taytanchik
Dyusman mañakuni pay yanapar kusala
shumaqta ima kawsachishunanllapapaq. Chaqa
paymi unaymanta karanllana. Chaynulla
kananpis kanlla. Chaymi maydiyapis
shamunqa. Chaynullami mañakunipis
Tayta Dyus tar mantakunan naypanpi syiti
Ispiritukuna * kaqpis kusa shumaqta yanapar
kawsachishunanllapapaq.
5 Jesucristumanpismi mañakuni kusa shumaqta
yanapar kawsachishunanllapapaq. Chaqa paymi
allita Taytan Dyuspaqqa intrachimanchikllapa.
Paymi puntata kawsamuran. Chaynulla paymi

* **1:4** Tayta Dyuspa naypanpi syiti Ispiritukuna nirqami intrachi-
manchikpis Tayta Dyuspa Santu Ispiritunqa syiti pudirniyjun nir.
Masta intrakanarqa rikashunllapa Zacarías 4.2-10; Isaías 11.2.

mantan tukuy kay pachapi mantakuqkunamat-
apis. Chaqa Jesucristuqami munamashanchikl-
laparayku yawarninta iĉhar uchanchikkunaman-
taqa washamashanchikllapa.
6 Chaynu tukuyta washarmi uklapaq
yupayna tikrar, kusa mantakuq imana
kanallapapaq nimashanchikllapa. Chaynullami
akramashanchikllapapis uk kura yupay kar,
Jesucristupa Taytan Dyuslatana sirbinallapapaq.
¡Chaymi ashwan Jesucristuqa tukuy tyimpupaq
mantakun nir ima alabashunllapa! ¡Chaynumi
kanqa!
7 ¡Jesucristumi puktay rurilata shamunqa!
Tukuymi rikanqallapa,
wanutin tukshir uĉhkuran chaykunamatapis.
Tukuy pachamanta runakunapis rikanqa.
Kusatami llakir paypaq waqanqallapa.
¡Arí chaynumi kanqa!
8 “Nuqami chay punta litra Alfa ninllapa chay,
chaynulla chay tukukanan litra Omega kani.
Chaynullami chay punta chay, tukukanan chay
kani”. Chaynumi nin Amitunchik kusa puytiq
Tayta Dyusqa. Chaqa paymi unaymanta karanl-
lana. Chaynulla kananpis kanlla. Chaymi may-
diyapis shamunqa.

### *Juanmi kusala puytiq Jesucristuta rikaran*

9 Nuqa Juanmi, Jesucristupi kriyishayrayku
kriyiq masikillapa kani. Chaynu karmi
qamkuna yupay kusalata qischakar imamapis
shachinakuni. Chaqa nuqapismi Tayta
Dyus mantakuyashanwanna kani. Chaymi
Tayta Dyuspa rimaqnin kar, Jesucristupaq

yaĉhachikushayrayku, aypar apamaranllapa chay mar yaku ĉhaypipi uk pacha Patmos shutiq karan chayman.

10 Piru Amitunchikta alabanapaq diyapi Tayta Dyusman mañakutiyqami, Santu Ispiritu kusala shumaq imakunata rikapakuchimaran, uyapakuchimaran ima. Chaymi ikiymanta uyaparay uk kusa jwirti rimayta. Chay rimaymi trumpita kusa jwirtita waqaq yupay karan.

11 Chaymi nimayaran: “[Nuqami chay punta litra Alfa ninllapa chay, chaynulla chay tukukanan litra Omega kani. Chaynullami chay Punta Kaq chay, Tukukanan Kaq chay kani.] Uk librupi iskribiy kay rikashaykita. Chaymanta kaĉhanki prubinsya Asiapi syiti pwiblukunapi kriyiqkuna kan chayman. Chay kriyiqkuna kan chay pwiblukunaqami kaykuna: Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea ima”.

12 Ikimanmi tikrakaray rikanaypaq mayqanshi willamayaran nir. Piru ashwan rikaray urumanta rurakasha syiti bilirukunata.

13 Chay syiti bilirukunapa ĉhaypinpimi rikaray uk runa yupay rikĉhaqta. Mudananqami ĉhakinkaman ĉhayaran. Urumanta rurakasha waĉhkutami qasqunkaman waĉhkakusha karan.

14 Aqchanqami imanutaq yuraq utku chaynulla puktaymapis kusala yuraq chaynu karan. Nawinkuna-shuypaqa, nina miraq yupay karan.

15 Ĉhakinkunaqami urnupi brunsi rupachir kamkachikasha yupay kusalata llipyarayaran. Rimanan-shuypaqa, kusala jwirti karan imanutaq riyumaqa kusala achka karqa lanyan

chaynu.
16 Nataq allilaw makinpi-shuypaqa, syiti
qullarkunata charikusha karan. Shiminmanta-
shuypaqa yarqamuyaran uk ispada kadalawun-
man kusa filuyjun. Qaqllanqami imanutaq
rupaymaqa kusalata llipyaramun chaynu karan.

17 Chaynuta rikarqami nuqaqa wanusha yupay
ĉhakinman rataray. Piru payqa allilaw makinta
nuqapa anayman ĉhurar nimaran:

“Ama manchakuychu. Nuqami Punta Kaq chay,
Tukukanan Kaq chay kani.
18 Nuqami kawsani. Wanushami karay.
Piru kananqami tukuy tyimpupaqna kawsani.
[Chaynumi kanqa]. Nuqami llabita purichini
chay wanuypata, chaynulla chay wanushakuna
maymanĉhi riyan † chayman riqkunapaq ima.

19 “Rikashaykitami iskribinki, kanan imakuna
pasayan chayta, chaynulla maydiyapis
pasayanqa chaymatapis.
20 Piru kananqami intrachishayki chay syiti
qullarkunata allilaw makiypi charikushaypaq,
chaynulla chay urumanta syiti bilirukunapaqpis:
Chay syiti qullarkunaqami intrachimanchik chay
syiti pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelkunapaq.
Nataq chay syiti bilirukuna-shuypaqa intrachi-
manchik chay syiti pwiblupi kriyiqkunalapaq.

---

† **1:18** Kay wanushakuna maymanĉhi riyan nirqami intrachi-
manchik Jesucristupi tukuy kriyiqkunaqami riyanqa paywan nir.
Nataq chay mana kriyiqkuna-shuypaqa riyanqa uk lugarman
chaypina qischakar ima yarakuskinanllapapaq maydiya Ami-
tunchik infyirnuman rinanpaq ninankaman, nir.

# 2

## *Éfeso pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

1 “Chay Éfeso pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Chay syiti qullarkunata allilaw makinpi charikusha chay, chaynulla chay syiti bilirukunapa ĉhaypinpi puriq chayqami kaynu nin:

2 Nuqami, qamkuna Efesupi kriyiqkunapaqqa yaĉhani tukuy imata rurayashaykillapapaqpis. Riqsishunillapapismi kusata qischakar imamapis shachinakur yaĉhachikuyashaykillapapaq. Chaynullami yaĉhanipis, chay mana allinta ruraqkunawanqa mana pulla kayta puytinkillapachu nir. Chaynullami yaĉhanipis chay apustul kani niqkunatapis allita rikar yaĉhatkillapaqa mana chiqap apustulkunachu kasha nir. Chaymi ashwan qamkunaqa yaĉhashaykillapana kusala llullakunami kasha paykunaqa nir.

3 Maydiyapismi nuqalapi kunfyakashaykillapa. Chaymi nuqarayku kusata qischakashaykillapa, mana shaykurlamapischu.

4 Piru kananqami nishaykillapapis mana allinta tukuyashaykillapapaqna: Chaqa kananqami qamkunaqa imanutaq puntallamataqa nuqapaq kusalata llakiq kankillapa manana chaynunachu kankillapa nir.

5 Chaymi allita yarpur, imapi uchakusha kani nir, Dyusman qashan tikrakar imanutaq punta kashaykillapanullana rurayllapa. Piru

mana chaynu ruratkillapaqami nuqa shamur kastigashur chay biliru kaqkunamatapis ashuchishaq qamkunamantaqa.

6 Piru chay Nicolaíta runakuna * mana allinta yaĉhachikuyashanta nuqa yupaylla ĉhiqniyashaykillapami kusa allinta yarpuchiman.

7 ¡Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa! Chaymi shachinakur binsikuq chaytaqa, tukuy tyimpupaq bidanchikta qumanchik chay qirupa puquyninta qarashaq. Chaqa chay qiruqami Dyuspa shumaq luryanpi kan.

### *Esmirna pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

8 “Chay Esmirna pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Punta Kaq chay, chaynulla Tukukanan Kaq chay, wanur qashan kawsamusha chayqami kaynu nin:

9 Nuqami, qamkuna chay Esmirnapi kriyiqkunataqa riqsishunillapa imanumi qischakankillapa nir. Riqsishunillapapis mana imayjunchu kankillapa nir. Piru alli yaĉhaymantaqami nuqapaqqa kusa imayjun kankillapa. Yaĉhanipis imanumi

---

* **2:6** Nicolaíta runakuna nirqami intrachimanchik Nicolás shutiq runa yaĉhachikushanta kasuqkunapaq. Chaqa paykunaqami yarpuqllapa Jesucristupi kriyiq karnaqashi imatapis munashanchiknulla rurar, chay yanqa dyus nishanllapakunaman ufrinda nir ĉhurashanllapamatapis mikuyta puytinchik, chaynulla runa kar warmi karmapis ukwan ukwan punuyta puytinchik nir.

qamkunapaq mana allinkunata rimanllapa nir. Chaqa paykunaqami nin: Israel runakuna kashanchikllaparayku Dyuspa kaqninkunana kanchikllapa nir. Piru chiqaptaqami dyablupa kaqninkuna paykunaqa.

10 Amami manchakunkillapachu imanu qischakarmapis. Chaqa dyabluqami qamkunamanta wakinllataqa, karsilman ima itanqallapa. Chaynu rurarmi rikashunqallapa allitachush nuqapi kriyinkillapa nir. Chaynumi dyis diyallataqa kusalata qischakankillapa. Piru nuqapi kriyishaykillapanullami, maydiya wanunaykillapakaman shachinakunkillapa. Chaynu katkillapaqami nuqaqa kurunata rigalashurllapa tukuy tyimpu kawsaytana qushaykillapa.

11 ¡Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa! Chaqa kaynumi niran: ‘Chay shachinakur tukuy mana allinkunata binsiqkunataqami, yanapatiy manana ishkay kutipaq wanurqa qischakanqanachu’ nir.

### *Pérgamo pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

12 “Chay Pérgamo pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Chay ispada kadaladunman kusa filuyjunta purichiqmi, qamkunapaq kaynu nin:

13 Nuqami allita yaĉhani qamkuna chay Pergamupi kriyiqkunaqa chay maypiĉhi dyablu tar mantakun chaypi tayankillapa nir. Piru chaynu karmapismi,

nuqapi kriyishaykillapamantaqa mana chiqanchakashaykillapachu. Chaymi nuqapaq chiqap rimaqniy Antipasta chay dyablu tayashan pachapi wanuchitinllapa rikasha karmapis, mana chiqanchakashaykillapachu nuqamantaqa.

14 Chaynu karmapismi aykala mana allin imakunata rurashaykillaparayku kusala mana allinta yarpuchimankillapa. Chaqa qamkunamanta wakinnikillapaqashi, chay unay Balaam † mana allin nishankunata kasur kawsankillapa. Chaqa Balaamqami chay mantakuq Balacta animachiran Israel runakunata willatin, yanqa dyuskunaman ufrinda nir animalta ĉhurashanllapapa aychanta mikur, chaynulla warmi kar, runa karmapis ukwan ukwan punur ima uchakunanllapapaq.

15 Chaynullami qamkunamanta wakinkunaqa chay Nicolaíta runakuna yaĉhachikushanta [ĉhiqniyashayta] yaĉhakusha, mana chiqanchakanayanllapachu.

16 Chayraykumi allita yarpur tukuy mana allinkunata rurashaykillapataqa dijar qashan Dyusmanna tikrakayllapa. Piru mana chaynu ruratkillapaqami mana tardarchu nuqa qamkunaman shamur, chay ispada shimiymanta lluqshimuqllawan maqanakur limpu imanachir tukchishaykillapa.

17 Chaymi nini: ¡Rinriyjun kaqkunaqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa! Chaymi

† **2:14** Balaampaq mas intrakanarqa rikashun Números 25.1-3; 31.8-16.

chay shachinakur tukuy mana allinkunata binsiqkunataqa, qarashaq chay *‘maná’* shutiq mikuy mana rikayashanllapata. Chaynullami qushaqpis uk yuraq rumisituta. Chay rumipimi uk mushuq shuti iskribikasha. Chaytaqami mana mayqanpis riqsinchu. Ashwanmi chay mayqanĉhi aypayanqa chayla riqsinqa.

### *Tiatira pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

18 “Chay Tiatira pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Dyuspa Wamran nawinmapis kusala nina miraq yupay chay, chaynulla urnupi rupachir kamakachikasha brunsi kusalata llipyaraq ĉhakiyjunqami kaynu nin:

19 Nuqami, qamkuna chay Tiatirapi kriyiqkunapaqqa allita yaĉhani tukuyla rurashaykillapakunataqa. Chaynullami yaĉhanipis imanumi nuqata munamar, kusata nuqapi kriyinkillapamapis nir. Chaymi ashwan chay punta rurayashaykillapamantaqa kananqa mana shaykuq kusala shumaqta imatapis rurarna sirbimankillapa nir yaĉhanipis.

20 Piru yaĉhasha kani chay mana allinta tukushaykillapakunata. Chayshi qamkunaqa, chay warmi Jezabel shutiq ima mana allinta ruratinpis mana imatapis willankillapachu. Chay warmiqami, Dyuspa rimaqnin yupay tukunla. Chaymi ashwan mana allinta yaĉhachikur, nuqapi kriyiqkunata llullachinllapa, warmi kar

manaqa runa karmapis ukwan ukwan
pununanpaq, chaynulla chay yanqa dyus
nishanllapakunaman ufrindapaq animalta
ĉhurashanllapata mikunanllapapaq ima nir.
21 Chaymi nuqaqa chay warmitaqa ayka
diyallataqa dijasha kani, allita kwintata
qukar Dyuspina kriyinanpaq. Piru payqami
mana kasumar, chay ukwan ukwan
punuyashanmatapis mana dijashalamapischu.
22 Chayraykumi chay warmitaqa kastigashaq,
nanaywan kar mantanllapina usurananpaq.
Chaynulla chay mayqan runakunapis chay
warmiwan punuqkunapis, mana uchanta
dijatinqa paykunatapis kusala mana allinta rurar
qischashaq.
23 Chaynulla chay warmi yaĉhachikushanta
kasuqkunatapismi nuqa lisyatiy wanunqallapa.
‡ Chaynu tukuy mana allinta ruraqkunata
tukchitiymi chay tukuyla nuqapi kriyiqkunaqa
kwintata qukar ninqallapa: ‘Amitunchikqami
tukuylata yaĉhamanchikllapa imanu shun-
qunchikpi yarpuyashanchikllapamatapis’ nir.
Chaymi tukuy imata yaĉhashuqllapa karmi,
allita rikashurllapa imanu kanaykillapapaqpis
nishaykillapa.
24 Piru chay Tiatira pwiblullamanta
wakinkunaqami chay warmi mana allinta
yaĉhachishutinllapaqa mana kasushaykillapachu.
Chaynulla dyablupaq mana yaĉhashaykillapata

‡ **2:23** Chay warmi yaĉhachikushanta kasuqkunatapismi nuqa lisyatiy wanunqallapa nirqa intrachimayninchikta puytin, wamrankunamapis wanunqa mana allinta rurashanrayku nir.

yaĉhachishutinllapapis mana kasur, mana riqsishaykillapalamapischu. Chayraykumi mana mas imakunata ruray nishuyllapamatapis puytinichu.

25 Ashwanmi nishaykillapa: Chay imanutaq nuqapi kriyishaykillapanullami shachinakuskinkillapa, maydiya nuqa shamunaykaman nir.

26 Chaymi mayqanpis chay tukuy mana allin kaqkunata binsir nuqa munashaylata shachinakur ruraqkunataqa, tukuy pachakunapi mantakunanllapapaqna ĉhurashaq.

27-28 Chaqa imanutaq Taytay Dyusmaqa, nuqa mantakunaypaq ĉhuramasha, chaynullami mantakunqallapa jyirru baranta charikurlla. Chaymi mayqantapis mana allinta tukuqtaqa manka allpata yupay limpu llampuchanqallapamapis. Chaynullami yanapashaqpis paykunaqa imanutaq achkiyaypimaqa uk atun qullarsitu achkirachikun chaynu kananllapapaq.

29 ¡Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa!

# 3

## *Sardis pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

1 “Chay Sardis pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Dyuspa syiti Ispiritunkunata * purichiq kaq,
chaynulla chay syiti qullarta purichiq kaqqami
kaynu nin:
Nuqami, qamkuna chay Sardispi kriyiqkuna
imata rurashaykillapatapis yaĉhani. Chaynul-
lami yaĉhanipis imanumi runakuna kusalata
alabashunllapa Jesucristupi kusalata kriyinkil-
lapa nir. Piru nuqapaqqami wanusha yupayna
kankillapa.
2 Chayraykumi rikĉhakuq yupay kusalata
shachinakur chay rurayashaykillapataqa kusa
allinlatana rurayllapa. Chaqa nuqapa rikayniypi,
chaynulla Taytay Dyuspa naypanpiqami imatapis
mana karanta rurayashaykillaparayku wanusha
yupayna kankillapamapis.
3 Chaymi nishaykillapa: Imataĉhi
yaĉhachishushanllapapi yarpur Taytanchik
Dyusmanna qashan tikrakayllapa. Chaqa chay
yaĉhachishushanllapapi mana yarpur punuq
yupaylla katkillapaqami manapis yarpuy-
atkillapa uk suwakuq yupay qamkunamanqa
rikarimushaq.
4 Piru chay Sardis pwiblullapimi wakinllaqa
manaraq raĉhpanta liqwachaq yupayqa mana
allinkunata rurashallaparaqchu. Chay payku-
nami nuqawan maydiyapis purinqallapa yu-
raq intiruta mudakurna. Chaqa paykunaqami
chaynu kananpaq kusala allin.
5 Chaymi mayqanpis shachinakur tukuy
mana allin kaqkunata binsiqkunaqa yuraq

* **3:1** Dyuspa syiti Ispiritunkuna nirqami intrachimanchik Tayta Dyuspa Santu Ispiritunqa syiti pudirniyjun nir.

intiruta mudakurna kawsanqallapa. Chaynulla chay maypiĉhi tukuy tyimpupaq kawsananllapapaq librupi shutin iskribikashataqa, manami burrashaqnachu. Ashwanmi Taytay Dyuspa naypanpi chaynulla angelninkunapa naypanpimapis kusala allinpaqna riqsishaq paykunataqa.

6 Chaymi nishaykillapa: ¡Rinriyjun kaqkunaqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa! nir.

### *Filadelfia pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

7 “Chay Filadelfia pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Mana uchayjun kar, tukuyta chiqap kaqlata rimaq, chaynulla unay gubyirnu Davidpa ayllunmanta kar Dyuspa mantakuyninpa llabinta purichir, mayqanmi yaykunqa chaynulla mana yaykunqachu niqqami, kaynu nin:

8 Qamkuna Filadelfiapi kriyiqkuna tukuy allinlata rurashaykillapatami yaĉhani. Chaymi naypaykillapaman chapakur rikayllapa. Chay naypaykillapapimi uk punkuta kiĉhallata rikankillapa. Chaytaqami chaynu kiĉhalla kananpaqqa, nuqa chaynu nisha kani. Chaymi chay kiĉhalla kaqtaqa mana mayqanpis kirpayta puytinqachu. Piru qamkunashuypaqami, mana jwirsayjun karmapis nuqamantaqa mana pinqakurlamapischu, nishushayllapalatana kasur kawsashaykillapa.

9 Chaymi chay dyablu nishankunata kasur, pay munashanta ruraqkunataqa,

nuqa nitiy kusalata rispitar naypaykillapapi qunqurinqallapa. Chaynuqami paykunaqa yaĉhanqallapa qamkunapaqqa imanumi kusalata llakipashushallapa kani nir. Chaqa chay runakunaqami kusalata llullakur ninllapa: Israel runakuna karmi Dyuspa kaqninkuna kanillapa nir. Piru chiqaptaqami dyablupa kaqninkuna paykunaqa.

10 Nataq qamkuna-shuypaqami nuqapi kriyishaykillapanulla kusalata shachinakushaykillapa, michka qischakarmapis. Chayraykumi kay pachapi kusala qischakaykuna kanqa chaymanmatapis washashaykillapa. Chaqa chay qischakaykunaqami chaynuqa kanqa rikar yaĉhanaypaq mayqankunashi allita nuqapi kriyinllapa nir.

11 Chaymi nishaykillapa: Shamunaypaq diyaqami shipchana. Chayraykumi imata rurarpis karanlata nuqa munashaynula ruraskinkillapa. Chaynuqami chay kurunataqa karantana aypankillapa, mana mayqanpis kitashutinllapanachu.

12 Chaqa mayqanpis chay mana allin kaqta binsiqtaqami, Taytay Dyuspa pullan tukuy tyimpupaq kananpaqna nishaq. Chaymi paykunataqa Dyusta adurananllapa wasi ruripina kulumnata yupay ĉhurashaq. Chaynuqami paykunaqa manana maydiyapis lluqshimunqallapanachu. Chaymi chaypina Dyusniypa shutinta, unaq syilumanta shamuq mushuq pwiblu Jerusalenpa shutinta, chaynulla nuqapa mushuq shutiyta ima iskribishaq.

13 Chaymi nishaykillapa: ¡Rinriyjun kaqku-

naqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriyiqkunata willashantaqa! nir.

### *Laodicea pwiblupi kriyiqkunaman iskribin*

14 “Chay Laodicea pwiblupi kriyiqkunata rikaq angelmanmi kayta iskribiy:

Tayta Dyus tukuy imata nishanta kumpliq, karanlata rimaq, allita Dyuspaq intrachikuq, Dyus nitin tukuy rikayashanllapata rurasha chayqa kaynu nin:

15 Nuqami, qamkuna chay Laodiceapi kriyiqkunapaq yaĉhani tukuyla imata rurashaykillapatapis. Chaynullami yaĉhanipis qamkunaqami mana qasaq, mana quñuq imapischu kankillapa nir. ¡Icharaq quñuq karpis quñuqllamana kankimanllapa! ¡Chaynulla qasaq karpis, qasaqllamana kankimanllapapis!

16 Piru qamkunaqa manami munankillapachu tukuy shunquykillapawan nuqata kasumaytaqa. Chaynu karmi tibyu yaku yupay kashaykillaparayku, mana pullakushuyllapata munanichu. Chaymi mana qasaq chaynulla mana quñuq kashaykillaparayku ashwan kusalata millanar gumitashaykillapa.

17 Chaqa qamkunaqami ninkillapa kusa imayjunshi kankillapa nir. Ninkillapapismi tukuy imapis munashaykillapanulla kan nir. Chaynulla manashi imaykillapapis faltashunllapachu. Piru manachu kwintata qukankillapa qamkunaqa millanaypaq, pinqaypaq, mana imayjun, syigu, liri ima kankillapa nirqa.

18 Chaymi nishaykillapa: Yanqa imakunapaq
yarpunaykillapamantaqa, nuqapi kriyir michka
qischakar imamapis shachinakur, rantiq yupay
aypayllapa chiqap kaq uru, ninapi rupar ka-
makashata. Chaynullami aypayllapapis kusala
shumaq yuraq raĉhpata. Chayna chaywan mu-
dakur manana lirilla yupay pinqaypaqta puri-
naykillapapaq. Aypankillapapismi uk rimidyuta,
chaywan rimidyakar allita rikakur imana puri-
naykillapapaq.

19 Chaymi nuqaqa mayqantapis chay mu-
nashay wamraykunataqa nanaq nanaq imat-
apis karanta willar kastigani. Chayraykumi
ashwan tukuy chay uchakushaykikunata di-
jarna, Dyus munashanta ruranaykillapapaqna
tikrakayllapa.

20 Chaqa allita intrakayllapa: Nuqami
punkuykillapamanta qayakuq yupay
willashuyanillapa. Chaymi mayqanpis uya-
maqqa punkunta kiĉhaq yupay samachimanqa
paypa shunqunpina samanaypaq. Chaynu
samachimatinqami paywanqa pulla mikuq
yupayna tukuy tyimpupaq paywan kashaq.

21 Chaymi tukuy mana allin kaqkunata
shachinakur binsiqkunaqa nuqawan pulla
mantakuyniypina mantakunqallapa. Chaqa
imanutaq nuqamaqa tukuy mana allin
kaqkunata binsishayrayku Taytay Dyuswan
pullana mantakunanpi mantakuni chaynulla.

22 Chaymi nishaykillapa: ¡Rinriyjun kaqku-
naqa uyakunqallapa, Santu Ispiritu tukuy kriy-
iqkunata willashantaqa! nir”.

# 4

## *Syilupimi Dyusta aduranllapa*

1 Chaymantaqami nuqaqa unaq syiluman chapakurqa, rikaray uk punku kiĉhallata. Chaymi chay punta rimaypi uk trumpita waqaqta yupay uyapashayta qashan uyaparay kaynu nimaqta: “Iqamuy kayman. Chaymantami rikachishayki tukuy ima pasananpaq chaykunamatapis” nir.
2 Chaynu nir willamatinmi Santu Ispirituqa chay kutilla kusa shumaq imakunata rikapakuchimaran. Chaymi chay kutilla, syilupi rikaraypis uk mantakunanllapa lugarta. Chaypimi uk tasha mantakuyaq.
3 Piru chay mantakuna samanapi taqqami, kusala shumaq llipyala rumi jaspi, chaynulla chay rumi kurnalina yupay qaqllayjun karan. Nataq chay tayashan ridurninpi-shuypaqami, inap shayaran chay ismiralda rumisitu yupay kusa llipyala.
4 Chaynullami chay ridurninpiqa, rikaraypis binti-kwatru (24) samanakunata. Chaykunapiqami chay binti-kwatru rukukuna taqta rikaray. Paykunaqami kusala yuraq intiru raĉhpayjun, chaynulla urumanta rurakasha kurunata umakusha samayaranllapa.
5 Chay mantakunan tayashanmantaqami rilampayaran, kusalata kunya lanyayaran ima. Nataq naypanpi-shuypaqami, syiti bilakuna kusalata ratakuyaran. Chay bilakunaqami, Dyuspa syiti Ispiritunkuna * karan.

---

* **4:5** Dyuspa syiti Ispiritunkuna nirqami intrachimanchik Dyuspa Ispiritun syiti pudirniyjun nir.

6 Chay mantakunan tayashanpa naypanpiqa
mar yakuchu imaĉhi karan, kristal yupay kusala
chuyita.

Nataq chay samanapa yatalan ridurninpiqami,
kwatru kawsaqkuna karanllapa. Paykunaqami
tukuy intirunta nawiyjun karanllapa, nawpan-
lawta ikilawta ima.
7 Piru chay kawsaqkunamanta ukqami uk liyun
yupay karan. Nataq chay ikillan chay-shuypaqa
uk turu yupay karan. Uk-shuypaqa runa yupay
qaqllayjun karan. Nataq chay kwatru kaq chay-
shuypaqa atun kuchak pariq yupay karan.
8 Chaymi chay kwatru kawsaqkunaqa,
tukuynin saysi alayjunlla karanllapa. Piru chay
alankunaqami tukuy intirunta nawiyjunlla
karanllapa, analawta rurilawta ima. Piru
tukuyninmi unaqpis tutapis mana shaykuq kaynu
niyaranllapa:

"Kusala allin, kusala allin,
kusala allinmi
mana uchayjun Amitunchikllapa
Tayta Dyus tukuy imata puytiqqa.
Chaqa paymi unaymanta karanllana.
Chaynulla kananpis kanlla.
Chaymi maydiyapis shamunqa" nir.

9-10 Chaymi imuraspis chay kwatru
kawsaqkuna chay mantakuna samanapi taq
tukuy tyimpu kawsaqta kusala puytiq, chaynulla
kusala shumaqmi kanki nir alabachitinqa,
chay binti-kwatru (24) rukukunaqa naypanpi
qunqurir aduraranllapa. Chayna chay
kurunankunata umakushanmatapis urqur chay

mantakunan samanapa naypanman ĉhurar kaynu
niyaranllapa:
11 “Qammi Amituy, nuqakunapa Dyusniy.
Qammi tukuy tyimpupaq mantakunki.
Qammi kusala puytiq kar,
tukuy imatapis munashaykinulla rurashayki.
Chaymi qam munatki
chay rurashaykikunaqa kananpis kanlla.
Chayraykumi qamqa kusala shumaq kanki
alabakanaykipaqqa” nir.

# 5

## *Juanmi syilupi rikaran uk libru pillukashata*

1 Nuqa Juanmi chay rikapakuchimashanpi
rikaray, chay shumaq mantakuna samanapi
taqqami, allilaw makinpi uk libru pillukashata
charikusha taqta. Chay libruqami rurinpi,
ananpi ima iskribikasha karan. Piru chay
pillukashaqami chaymanta chaymanta allila
kirpakasha karan syiti partipi napawan.
2 Chaynullami rikaraypis uk kusala puytiq
ángel kusa jwirtita kaynu tapukuqta: “¿Mayqantaq
puytiyanqa kay napakunawan pigakashata
kiĉhaytaqa?” nir.
3 Piru manami mayqanpis syilupi, pachapi,
chaynulla pacha ruripi kaqkunamapis chayta
kiĉhar rikananlapaqmapis kaqllapachu.
4 Chaynu chay pillukasha libruta kiĉhar,
rikananlapaqmapis mana mayqanpis
kashanraykumi nuqaqa kusalata waqayaray.
5 Piru chay kriyiqkunata rikaq rukukunamanta
ukqami nimaran: “Ama waqaynachu. Chaqa

chay Judapa ayllun liyun yupay, chaynulla gubyirnu Davidmanta kaqqami, * tukuy mana allin kaqtaqa binsishana. Paymi chay pillukar syiti partipi napakasha librutaqa kaĉhachir kiĉhayta puytinqa" nir.

6 Chaymantaqami chay mantakuna samanapa, chaynulla chay kwatru kawsaqkunapa, chay rukukunapa ĉhaypinpiqa, rikaray uk Uyshita shaqta. Piru chay Uyshitaqami wanur kawsamusha yupay yarpuchimaran. Syiti kachuyjun, chaynulla syiti nawiyjunmi karan. Chaykunaqami intrachimanchik, Dyuspa syiti Ispiritunkuna tukuyla pachaman kaĉhamushankuna karan nir.

7 Chay Uyshitaqami rir, chay libru pillukashata aypamuran chay mantakuna samanapi taqpa allilaw makinmantaqa.

8 Chaynu aypatinqami, chay kwatru kawsaqkuna, chaynulla chay binti-kwatru (24) rukukunaqa tukuynin chay Uyshitapa naypanpi qunquriranllapa. Paykunaqami tukuynin arpakunata, urumanta rurakasha kupa insinsyuyjunkunata ima charikusha karanllapa. Kay insinsyukunaqami intrachimanchik Dyuspa allinla kaqninkuna mañakushan nir.

9 Chaymi paykunaqa mushuq takikunata kaynu nir takiyaranllapa:

"Qamlami chay pillukasha libruta aypar,
napakashanmatapis kiĉhayta puytinki.
Chaqa qam wanur yawarnikita iĉharmi,
Tayta Dyuspaqna rantimashaykillapa

* **5:5** Kaypaq mas intrakanarqa rikashun Isaías 11.1,10; Romanos 15.12.

tukuy ayllukunamanta,
ukman rimaykunapi rimaqkunamanta,
tukuy pwiblukunamanta ima.
Chaynulla uklaw nasyunmanta kaqkunatapis.
10 Chaymi chay akrashaykikunataqa uk mantakuq kananpaq,
chaynulla kurakunapaq yupaymi tikrashayki Taytanchik Dyusllata sirbinanllapapaq.
Chaymi chay akrashaykikunaqa
tukuyla pachakunapi mantakuq imana kanqallapa".
11 Chaymanta chapakur-shuypaqami, achka angelkuna rimaqta uyaparay. Chay angelkunaqami chay mantakuna samananpa, chay kwatru kawsaqkunapa, chay rukukunapa ridurninpi karanllapa. Piru paykunaqami kusala manchaypaq achka karanllapa.
12 Paykunaqami kusa jwirtita rimar kaynu niyaranllapa:
"¡Chay Uyshitatami wanuchiranllapa!
¡Chaymi payqa kusala pudirniyjun,
tukuy imata aypananpaq,
kusa yaĉhayniyjun,
kusa jwirsayjun,
mantakuq ima kananpaq kusala shumaq!
¡Chaynulla kusala alabakasha
imami kanqapis!" nir.
13 Qashanpismi uyaparay, Dyus tukuy rurashankuna syilupi kaqkuna, pachapi kaqkuna, chaynulla pacha ruripi kaqkuna, mar yakupi kaqkuna kaynu niqta:
"¡Chay mantakuna samanapi taqta,

chaynulla chay Uyshitatami, kusata alabay-
paq, imata rurashanpaq payji niypaq!
¡Chaynullami payqa kusa mantakuq, kusa shumaq,
kusa puytiq ima kanqa tukuy tyimpupaq!”
nir.
14 Chaynu nitinllapami, chay kwatru
kawsaqkunaqa niyaranllapa: “¡Chaynumi kanqa!”
nir. Chaymi chay binti-kwatru (24) rukukunaqa
† naypanllapapi qunqurir [chay tukuy tyimpu
kawsaqta] adurayaranllapa.

# 6

*Librupa syiti partinpa napakashankunatami kiĉharan*

1 Chaymanta qashan chapakurqa rikaray iman-
umi chay Uyshitaqa chay librupa syiti napanku-
namanta, punta kaq napakasha kaqta kiĉhaq qal-
lariqta. Chaymantami uyaparay chay kwatru
kawsaqkunamanta ukqa, kunya yupay kusala
jwirtita kaynu niqta: “¡Shamuy!” * nir.
2 Chaymi chapakurqa rikaray uk yuraq kabal-
luta. Chay kaballupa anan taqqami, makinpi
arkuwan flichata charikusha karan. Chayman-
tami quranllapa uk kurunata. Chaymi kusala puy-
tiqpaqna tikrakar, riran maypipis tukuy imatapis
binsinanpaq.
3 Chaymanta chay Uyshita ishkay kaq
napakashata kiĉhatinqa, chay ishkay kaq

† **5:14** Binti-kwatru rukukuna nirqami intrachimanchik tukuyla chay Israel pwiblumanta kriyiqkunata rikaqkunapaq. Paykunaqami karan Amitunchik Jesucristupa 12 apustulninkuna, chaynulla Israel runakunapa 12 ayllunkuna ima nir. * **6:1** Wakin iskribikashakunapiqami “Shamur rikay” nin.

kawsaqqa kaynu niqta uyaparay: “¡Shamuy!”
nir.
4 Chaymi rikayatiy qashan yarqamuran uk
kaballu. Chay kaballuqami chupika intiru
karan. Nataq anan taqta-shuypaqa kusa
puytiqpaq tikraranllapa. Chayna tukuyla
runakuna shumaqta tayatinllapamapis,
pay ĉhiqninachitinllapa paynin paynin
wanuchinakunanllapapaq. Chaypaqmi kusala
atun ispadata quranllapamapis.
5 Chaymanta chay Uyshita kimsa kaq
napakashata kiĉhatinqami, uyaray chay
kawsaqkunamanta kimsa kaq chayqa, kaynu
niqta: “¡Shamuy!” nir. Chaymi chapakurqa rikaray
uk yana kaballuta. Nataq chay anan taq chayqami
makinpi charikusha karan uk balansata.
6 Chaymantami chay kwatru kawsaqkunapa
ĉhaypinmantaqa uyaray uk rimay kaynu niqta:
“Mayqanpis uk diyata trabajashanwanqami
uk kilu triguta manaqa kimsa kilu sibadalata
rantiyta puytinqa. Piru chay asaytiwan,
binuta rantinatin-shuypaqa ama willatkichu
michkatapis rantinqa” nir.
7 Chaymanta chay Uyshita kwatru kaq na-
pakashata kiĉhatinqami, uyaray chay kwatru kaq
kawsaqqa kaynu niqta: “¡Shamuy!” nir.
8 Chaymi chapakurqa rikaray aya rupay
yupay uk qarwalla kaballuta. Nataq chay
anan taqqami shutiq, “Wanuy”. Chaypa
ikintaqami shamuyaq uk. Payqami ayakunapa
tanan chay karan. Chaymi chaytaqa pudirta
quran, tukuy pachamanta kwarta partin kaqta
wanuchinanpaq guerrakunawan, mallaqwan,

qishaywan, chaynulla kay pachapi kaq kusala manchaypaq animalkunawan ima.

9 Chaymanta chay Uyshita sinku kaq napakashata kiĉhatinqami, altarpa ĉhakinpi rikaray Dyuspa shumaq rimayninta parlakur shumaqta kawsashanrayku wanushakunapa almankunata.

10 Chaymi paykunaqa, kusala jwirtita kaynu niyaranllapa: “Kusala puytiq, kusa allin, imatapis karanta ruraq Taytayllapa Dyus, ¿maydiyataq rikar yaĉhayanki kanqa tukuyla chay runakuna imata rurashankunataqa? ¿Maydiyataq paykunatapis wanuchiyanki kanqa wanuchimashanllaparaykuqa?” nir

11 Chaynu nitinllapami yuraq raĉhpakunata quranllapa. Chaynullami willaranllapapis, samaskiyllaparaq uk tyimpullataqa, Jesucristupaq qamkuna yupaylla uknikikuna yaĉhachikuqkunata wanuchinanllapakaman nir.

12 Chaymanta chay Uyshita saysi kaq napakashata kiĉhatinqa, chapakur rikaray kusala saqrata pacha kuyuqta. Chaymi rupaymapis yana intirupaq tikrakaran, imanutaq wanutinllapa lutu raĉhpata yakakunllapa chaynu. Nataq killashuypaqa, chupika intirupaq tikrakaran, yawar yupaylla.

13 Chaynulla qullarkuna-shuypaqa syilumanta ratamuran pachaman, imanutaq kusala jwirti wayra shamutinmaqa llullu iguskunamapis ratamun chaynu.

14 Chaymi syilumapis chinqaran uk papil pillukaq yupay. Chaynullami mar yaku ĉhaypipi pacha kaqkuna, chaynulla tukuyla sirkakuna

imamapis, chay kashanmantaqa uklawman ashuranllapa.

15 Tukuy pachapi mantakuqkunaqami, sirkakunapa qichqankunapi, maĉhaykunapi ima pakakuranllapa. Paykunaqami tantakar kusa puytiqkunawan, suldadukunapa mantaqninkunawan, kusa nisha runakunawan, kusa imayjun kaqkunawan, sirbikuqkunawan, mana sirbikuqkunawan ima pakakuranllapa.

16 Chaymi chay sirkakunata, qaqakunata imaqa niyaqllapa: "¡Anayllapaman ratamur pakamayllapa chay mantakuna samanapi taqpa naypanmanta, chaynulla chay Uyshita piñakushanmanta ima!

17 Chaqa paykuna kastigakunanpaq diyaqami ĉhamushana. ¿Mayqannari shachinakuyta puytinqa paypa kastigunmantaqa?" nir.

# 7

## *Israelmanta kriyiqkunatami uk ángel siyaran*

1 Tukuy chaykunata rikashana karqami, rikapakuyniypiqa qashan rikaray, kwatru angelkuna, nortilawpi, surlawpi, estilawpi, oestilawpi shaqta. Paykunaqami wayrata arkayaranllapa pachaman, mar yakuman, chaynulla qirukunamanpis ama pukakamunanpaq.

2 Chaynullami rikaraypis uk ángel rupay iqamunanlawmanta shamuqta. Chay angelqami chiqap kawsaq Dyuspa siyunta charikusha karan. Nataq chay kwatru angelkuna-shuypaqami pudirta ayparanllapa pachata, mar yakuta ima mana allinkunata ruranllapapaq. Chaymi chay ángel siyuta charikusha shamuqqa, kusala

jwirtita qayakur chay wakin angelkunataqa
kaynu niran:
3 “Amaraqmi pachata, mar yakuta, qiruku-
natapis mana allinkunataqa rurankillaparaqchu.
Chaqa manaraqmi Dyusninchikpa sirbiqninku-
napa urkunpi siyuta ĉhurayanillaparaqchu” nir.

4 Chaymanta-shuypaqami uyaparay: Tukuyla
Israel ayllukunamanta siyakasha kaqkunaqa
144,000 karanllapa nir. Kaynumi karanllapa:
5 Judapa ayllunmanta
12,000,
Rubenpa ayllunmanta
12,000,
Gadpa ayllunmanta
12,000,
6 Aserpa ayllunmanta
12,000,
Neftalipa ayllunmanta
12,000,
Manasespa ayllunmanta
12,000,
7 Simeonpa ayllunmanta
12,000,
Levipa ayllunmanta
12,000,
Isacarpa ayllunmanta
12,000,
8 Zabulonpa ayllunmanta
12,000,
Josipa ayllunmanta
12,000,
Benjaminpa ayllunmantapis
12,000 ima.

*Kusala achka yuraq intiru raĉhpayjunkuna*

9 Chaymanta chapakurqami rikaray, mana yupaymatapis puytiypaq kusala manchaypaq achka runakunata. Paykunaqami uklaw nasyunkunamanta, ukman ayllukunamanta, ukman rimaypi rimaqkunamanta, tukuy pwiblukunamanta ima karanllapa. Paykunaqami shayaranllapa chay mantakuna samanapa naypanpi, chay Uyshitapa naypanpi ima. Tukuyninmi yuraq intiru raĉhpayjun, chaynulla chay ramus shutiq qirupa rapranta charikushalla karanllapa.

10 Chaymi kusala jwirtita kaynu niyaranllapa:
"¡Taytanchikllapa Dyus
mantakunan samananpi taq,
chaynulla chay Uyshitami
washamashanchikllapana!" nir.

11 Piru chay angelkunaqami tukuynin chay mantakuna samanapa ridurninpi, chay rukukunapa, chaynulla chay kwatru kawsaqkunapa ridurninpi shayaranllapa. Chaymantaqami tukuyninllapa chay mantakuna samanapa naypanpi qunquriranllapa, umanllapamatapis pachaman ĉhachinanllapakaman. Chaynumi Dyustaqa aduraranllapa,

12 kaynu nir:
"¡Chaynumi kanqa!
Dyusninchikqami tukuy tyimpu
alabakasha kanqa.
Chaqa payqami kusa shumaq,
mantakuq,
kusa yaĉhaq, payji nikasha,
kusa riqsikasha,
chaynulla kusala puytiq, jwirsayjun ima.

¡Chaynumi kanqa!”

13 Chaymantami chay rukukunamanta ukqa
tapumaran: “¿Mayqankunataq kay yuraq intiru
raĉhpayjunkunaqa? ¿Maymantataq shamushallapa
kanqa?” nir.

14 “Qammi yaĉhayanki Taytituy” niray. Payqami
nimaran:

“Kaykunaqami kay pachapi michka kusala
manchaypaq qischakaykuna katinmapis
kriyishannulla shachinakur pasaran chaykuna.
Paykunaqami raĉhpanllapataqa, Uyshitapa
yawarninwan paqar yuraqchashallapa.

15 Chayraykumi,
Tayta Dyus tar mantakunan naypanpiqa shayanllapa.
Chaqa paykunaqami unaqpis, tutapis
Dyusta aduranllapa wasipi paytaqa sirbinllapa.
Nataq chay mantakuna samanapi taqqa,
maydiyapis pullanllapa kar
tukuy imamantapis washan paykunataqa.

16 Chaymi paykunaqa manana qischakanqallapanachu
mallaqpaq, yakupaqmapis.
Chaynulla manami rupaylamapis ĉhasyanqallapanachu.
Kalurmapismi manana qillakachinqanachu.

17 Chaqa Uyshita, chay mantakuna samanapa ĉhaypinpi kaqqami,
uyshitakunata yupay michinqa.
Chaymi mayta ritinllapapis paykunapa pullan kar,

apar chay chuyala yakitu tukuy tyimpu kawsachikuqta upyachinqa.

Chaynuqami Dyus yanapatin,
manana maydiyapis waqanqallapalamapischu”.

# 8

*Syiti napakashata chaynulla urumanta rurakasha insinsyiru*

1 Chaymanta chay Uyshita chay syiti kaq napakashata kiĉhatinqa, midya urata yupay syilupiqa tukuy uyarala kidaranllapa.
2 Chaymantaqami, rikaray syiti angelkuna Dyuspa naypanpi shaqta. Chaymi chay angelkunataqa syiti trumpitakunata quranllapa.
3 Chaymantami qashan uk ángel, urumanta rurakasha insinsyu quntachikunanta charikusha shamur, altarpa naypanpi sharan. Chaymi achka insinsyuta quranllapa, chay urumanta rurakasha altarpa naypanpi quntachikunanpaq. Chay altarqami, Dyus tar mantakunan naypanpi karan. Chaymi Dyuspa tukuyla allin kaqninkuna mañakutin ima, pullan quntachikuranllapa chay insinsyutaqa.
4 Chaynu ruratinllapaqami, insinsyupa quntayninqa, chay angelpa makinmantaqa Dyus kayashankaman iqaran, Dyuspa tukuy allin kaqninkuna mañakuyashanwan pulla.
5 Chaymantami chay angelqa insinsyiruta aypar, chay altarpi nina kusalata miraqta ĉhaqaran. Chaymantami pachamanna itakamuran. Chaymi kusalata kunyaran,

lanyaran, rilamparan, chaynulla pachamapis
ukman saqrata kuyuran ima.

*Angelkunami syiti trumpitakunata waqachiran*

6 Chaymantaqami chay syiti angelkuna, syiti
trumpitakunata purichiqkunaqa, waqachinan-
paq kamakaranllapana.
7 Chaymi chay punta kaq angelqa, trumpitanta
waqachiranna. Chaynu waqachitinqami,
pachamanqa ratamuran kusa jwirti granisu,
ninawan yawar piĉhukasha ima. Chaymi kay
pachapa kimsa kaq partinmanta ukta, chaynulla
chay muntikunapa kimsa kaq partinmantapis
ukta, tukuyla chiqyaqlla qiwakunamatapis limpu
rupachir tukchiran.
8 Chaymanta chay ishkay kaq ángel trumpitanta
waqachitin-shuypaqa mar yakuman ratamuran,
uk atun sirkapi nina ratakuq yupay. Chaymi chay
marpa kimsa kaq partinmanta ukqa limpu yawar
intirupaq tikrakaran.
9 Chaynumi mar yakupi tukuy kawsaqkuna-
manta kimsa kaq partinmanta ukqa, limpu
wanuran. Chaynulla tukuy barkukunamanta
kimsa kaq partinmanta ukqa, limpu pakikar ima
tukukaran.
10 Chaymantami chay kimsa kaq angelpis
trumpitanta waqachiranna. Chaymi kusala
atun qullar, nina ratakuq yupay syilumanta
ratamuran, tukuy riyukunapa, chaynulla yaku
nasimunankunaman kimsa kaq partinmanta
ukman.
11 Chay ratamuq qullarqami shutiq “Ayaq”.
Chaymi chaynu yakuman ratamushanrayku
tukuy yaku kaqkunapa kimsa kaq partinmanta

ukqa, ayaq intirupaq tikrakaran. Chaymi, kusa achka runakuna wanuranllapa.

12 Chaymanta chay kwatru kaq angelpismi trumpitanta waqachiranna. Chaymi rupaypa kimsa kaq partinmanta ukqa limpu dañakaran. Chaynulla killapa kimsa kaq partinmanta uk, qullarkunapa kimsa kaq partinmanta ukpis limpu dañakaran. Chaymi chay kimsa kaq partinmanta ukqa limpu tutaparaq intiru kidaran. Chaynu karmi unaqpis tutapis kimsa kaq partinmanta ukqa mana achkirachikuranllapachu.

13 Chaymanta chapakurqa, uyaparay atun kuchak * syilupa ĉhaypinta parir rir kusa jwirtita kaynu niqta: "¡Ay, ay, ay, pachapi kawsaqkuna, imananqallaparaq chay kimsa faltaq angelkuna trumpitanta waqachitinllapaqa!" nir.

# 9

1 Chaymanta chay sinku kaq ángel trumpitanta waqachitin, chapakurqami rikaray uk qullar syilumanta pachaman ratamushata. Chaymi chay qullartaqa manchaypaq uĉhku ruripa llabinta quranllapa.

2 Chaymantami chay qullarqa kiĉharan chay manchaypaq uĉhkupa punkunta. Chaymi chay uĉhkumantaqa quntay lluqshimuran uk urnumanta yupay. Chaynu lluqshimurmi, rupayta chaynulla tukuy intiruta limpu llantu intirupaq tikraran.

---

* **8:13** Kuchakpaqqa wakin iskribikashakunapiqa ángel ninllapa.

3 Chaynulla chay quntaymantaqami, atun tin-
tikuna yarqur tukuy pachata shikwakaran. Piru
chay tintikunaqami, imanutaq alakranmaqa kan-
imanchik chaynu kanikunanpaq niran.
4 Chaymi chaykunataqa kay pachapi tukuy
qiwakunata, chiqyaraqkunata, qirukunata imaqa
ama imanachinanlapaqmapischu niranllapa.
Ashwanmi Dyuspa siyunwan urkunpi mana
siyakasha chaykunata imanachinanpaqmapis
niranllapa.
5 Piru chaynu runakunata kanirmapis, manami
wanuchinanpaqchu niran. Ashwanmi chaynu
kanishanrayku sinku misista nanaywan kusalata
qischakananpaq niran. Chaqa chay tintikuna
kanimashaqashi kusalata nanananpaq karan,
imanutaq alakran kanimashamaqa kusalata
nanan chaynu.
6 Chaymi chay diyakunapiqa runakunaqa qis-
chakashanrayku kusalata wanuyta munanqal-
lapa. Piru manami wanunqallapachu. Chaqa
wanuymapismi paykunamantaqa ashur, mana
dasqa ĉhamunqachu.
7 Chay atun tintikunaqami, imanutaq
kaballukunamaqa guerrapi maqanakunanpaq
kamakanllapa chay yupay karan. Chaynulla
urumanta rurakasha kurunata umakusha yupay
karanllapa. Nataq qaqllankunaqami uk runapa
qaqllannu karan.
8 Aqchan-shuypaqami warmipa aqchan yupay
karan. Kirunkuna-shuypaqa liyunpa kirun yu-
pay.
9 Kwirpuntaqami, jyirrumanta rurakashawan
arkakusha yupay karan. Nataq paritinqami

alankunaqa waqayaq, imanutaq bistyakunamaqa karritakunata aysaĉhakur guerraman ritin kusalata ĉhalaqyanllapa chay yupay.

10 Ĉhupan-shuypaqami, kusala kashayjun karan, alakranpa ĉhupan yupay. Chaymi chay ĉhupanwan, mayqantapis mana allinta ruratinqa, sinku misista qischakananpaqqa karan.

11 Chay atun tintikunata mantaqqami kusala manchaypaq uĉhku ruripi mantakuq ángel karan. Chay angeltami hebreo rimaypiqa ninllapapis, *Abadón.* Nataq griego rimaypi-shuypaqa ninllapa, *Apolión* * nir.

12 Ayayay, chay saqra qischakay kananpaq karan chayqami, pasanna. Piru faltanraqmi ishkay mas qischakaykunaqa.

13 Chaymantami chay saysi kaq angelqa trumpitanta waqachiranna. Chaymi uyaray uk rimayta, chay urumanta rurakasha altarpa qichqankunapi kwatru kachukuna karan chaypa ĉhaypinmanta. Chay altarqami, Dyuspa naypanpi karan.

14 Chaymi chay rimayqa chay saysi kaq ángel trumpitanta charikushataqa kaynu niran: “Riyu Eufratespa qichqanpi kwatru angelkuna watarayan chaykunata kaĉhay” nir.

15 Chaymi chay kwatru angelkunataqa kaĉharanna. Chaynumi paykunaqa tukuy intiruta rir kimsa kaq runakunamanta uk kaq partitaqa wanuchikunanpaq. Chaqa Tayta Dyusqami chay angelkuna kaĉhakar wanuchikunanpaqqa unaylla

* **9:11** Abadonwan, Apolionqami intrachimanchik wanuchir tukchikuq nir.

urata, diyata, misista, añumatapis akrashana karan.
16 Chaymantami uyaparay chay kaballupi suldadukuna puriqkunaqa michkami karan nirmapis. Chaqa dusyintus miyunmi (200'000,000) karanllapa.

17 Chaynumi imanutaq rikaray chay kaballukunata chaynullami rikaraypis chay kaballupa anan taqkunatapis. Chay kaballupa anan kaqkunaqami, qasquntaqa arkakusha karanllapa klaru chupika, yana asul chaynulla qarwa imawanĉhi. Chay kaballupa umankuna-shuypaqa, liyunkunapa uman yupay karan. Nataq aqrunmantashuypaqa lluqshiyaran ninawan, asufripa quntaynin.
18 Chaymi tukuy kimsa kaq kawsaqkunamanta uk partinqa wanuranllapa chay kimsa manchaypa kastigukunawan. Chaqa chay kaballukunapa aqrunmanta lluqshimuq nina, quntay, asufri imari wanuchiq chay runakunataqa.
19 Piru manami chaykunalachu wanuchikuq. Ashwanmi chay kaballukunapa ĉhupan largu kuru yupay kaq imami kanir wanuchiq runakunataqa.

20 Piru wakin runakuna, kay qischakaykunawan mana wanusha kaqkunaqa, manami dijashallapachu chay mana allin rurayninllapataqa. Chaqa paykunaqami dyablukunata aduranllapa. Chaynulla chay yanqa dyus nishanllapakuna, urumanta, platamanta, brunsimanta, rumimanta, qirumanta rurakasha

kar, mana puriq kaqta, mana uyakuqta, mana rikakuqta ima aduranllapa.

21 Chaymi paykunaqa mana imalapimapis kambyakarchu suwakurlla, wanuchikurlla, wasqakurlla, chaynulla warmi, runamapis masayjun mana masayjun karmapis ukwan ukwan punurlla ima kawsanllapa.

# 10

## *Uk angelmi libru pillukashawan*

1 Chaymantami rikaraypis uk ángel kusala pudirniyjunta. Chay angelqami unaq syilumanta ishkimuyaran puktaypa rurinlata. Chay angelpa umanpiqami uk inap karan. Nataq qaqllan-shuypaqa llipyarayaran rupay yupay. Ĉhankankuna-shuypaqa, nina ratakuq yupay karan.

2 Charikushami karan pillukaq taksha libritu kiĉhallata. Chaymantaqa allilaw ĉhakintaqa shachiran mar yakuman. Nataq ichuqlawta-shuypaqa shachiran pachaman.

3 Chaymantami kusala jwirtita qayĉhakuran, uk liyun yupay. Chaynu qayĉhakushana katinmi, kunyapis syiti kuti kusala jwirtita lanyaran. Chaynu lanyatinmi uyaparay rimaykunata chay kunyakunamantaqa.

4 Chaymanta chay syiti kunyakuna pasatinqa, chay uyapashaytaqa iskribiq ĉhurakaray. Piru chay ratullami uyaparay unaq syilumanta uk rimay kaynu nimaqta: “Chay kunya nishantaqa, amami iskribinkichu. Ashwanmi qamla yaĉhanki” nir.

5 Chaymantami chay ángel uk ĉhakinta mar yakuman chaynulla uk ĉhakinta pachapi shachisha chayqa, allilaw makinta unaq syiluman alsaran.
6 Chaymi, tukuy tyimpu kawsaq Dyuspa shutinta rimar juraran. Chaqa chay tukuy tyimpupaq kawsaq chay-ari syiluta, pachata, mar yakuta, tukuy ima kaqkunatapis ruraran. Chaymi kaynu niran: “Dyus imata ruananpaq chayqami manana maychu shamunanpaqqa.
7 Chaqa chay tyimpu ĉhamutin chay syiti kaq ángel trumpitanta waqachitinqami, kumplikashana kanqa Dyus imataĉhi payla ruananpaq yarpusha karan chayqa. Piru chaypaqqami Tayta Dyusqa unayllana intrachisha karan chay paypa kaq sirbiqninkunata, rimaqninkunata imaqa”.

8 Piru chay unaq syilumanta rimayta uyapasha karay, chayqami qashan kaynu nimaran: “Chay ángel uk ĉhakinta mar yakupi chaynulla uk ĉhakinta pachapi shachisha chay, pillukaq taksha libritu kiĉhakasha chayta charikushanta, rir aypay” nir.

9 Chaymi rir mañaray chay angeltaqa chay pillukaq taksha libritutaqa qumananpaq. Piru payqa nimaran: “¡Kaypi! Aypar mikuy. Chaqa kayqami shimikipiqa kusala mishki ñukñu kanqa. Piru shunquykipi-shuypaqa kusalata ayanqa” nir.

10 Chaynu nimatinmi, chay libritutaqa aypar mikuray. Chaymi, shimiypiqa myil yupay kusala mishki karan. Piru shunquypi-shuypaqa kusalata ayaq qallariran.
11 Chaymantaqa nimaran: “Qashanmi parlakunki Tayta Dyusqa imanu rurayanqa chay achka pwiblukunata, chaynulla uklaw nasyun-

manta kaqkunata, uk rimayta rimaqkunata, chay mantakuqkunata imaqa” nir.

# 11

## *Ishkay runakunami Dyuspaq parlakunllapa*

1 Chaymantaqami uk largu bara kañata yupay midikunaypaq qumaran. Chaymi kaynu nimaranllapa: “Rir, Dyusta aduranllapa wasita, altarnintinta, midiy. Chaymantami, yupankipis michkashi chaypi aduraqkunaqa nir.

2 Piru amami, Dyusta aduranllapa wasipa pampa kaqtaqa midinkichu. Chaqa tukuy chaykunataqami qusha kani mana Israel runakunatana. Chaymi kwarintay-dus (42) misista saruĉhar purinqallapa, chay kusala shumaq Jerusalén pwiblutaqa.

3 Chay tyimpullapimi nuqapis kaĉhashaq ishkay runakuna saqalla raĉhpata yakakushata, paykuna nuqapaq rir yaĉhachikunanpaq mil dusyintus sisinta (1,260) diyakunata”.

4 Piru Dyuspa chay ishkay rimaqninkunaqami intrachimanchikllapa Tayta Dyus tukuyla kay pachapa amunpa naypanpi ishkay ulibu qirukuna * chaynulla chay ishkay bilirukuna shayaran chaypaq.

5 Chaymi mayqanpis kay ishkay runakunata ĉhiqnir mana allinta ruranatinqa paykunapa shiminmanta kusala achka nina lluqshimuqmi rupachir tukchinqa. Chaynullami mayqanpis paykunata mana allinta ruranaqkunaqa wanunqa.

---

* **11:4** Mas intrakanarqa rikashunllapa Zacarías 4.11-14.

6 Chaqa chay ishkay runakuna, Dyuspaq
yaĉhachikuqkunaqami, kusala pudirniyjun
kashanrayku, chay yaĉhachikuyashanllapa
tyimpuqa ama tamyamapis ishkinanpaq
syilumatapis kirpanqallapa. Chaynullami
pudirniyjunpis, yakuta yawarpaq tikrananpaq,
kay pachapi kaqkunata michkatapis paykuna
munashannulla riqchaq qischakaykunawan
qischananpaq ima.
7 Piru Dyuspaq yaĉhachikur tukchishana
katinllapaqa, uk kusala saqra munstru † chay
kusala manchaypaq uĉhku rurimanta yarqamur,
chay ishkay runakunapa ikinpi purir binsir
munashannulla wanuchinqallapa.
8 Chaymi chay wanushakunapa kwirpunqa,
Jerusalén pwiblupa kallikunapi chutarar
kidanqa. Chaqa chay pwiblullapimi
Amitunchiktapis wanuchiranllapa. Chaymi chay
pwiblutaqa Sodoma, chaynulla Egipto pwibluta
yupayna riqsinqallapa.
9 Chaynu wanutinllapami kimsa diya-y-
midyuta, tukuyla pwiblumanta runakuna,
ukman ayllukuna, ukman rimaypi rimaqkuna,
uklaw nasyunmanta runakuna ima rikanqallapa
chay wanushakunapa kwirpuntaqa. Chaymi
mana munanqallapalamapischu mayqanpis chay
wanushakunapa kwirpunta pampananllapataqa.
10 Chaqa ashwan kay pachapi kawsaqku-
namaqa kusalata aligriyanqallapa chay

† **11:7** Munstru nirqami intrachimanchik uk runa dyablupa yarpuyninwan kar, Amitunchik Jesucristupa kuntran kaqpaq. Mas intrakanarqa rikashunllapa: Apocalipsis 13.1-8; 2 Tesalonicenses 2.1-12, Daniel 7.26-27.

ishkay runakuna wanushanllaparaykuqa. Chaymi ashwan ukninpis ukninpis imakunata rigalanakunqallapa kay qischamaqninchikkunaqami wanushallapana nir.

11 Piru kimsa diya-y-midyumantaqami, Tayta Dyusqa chay wanushakunataqa qashan kawsachimuran. Chaymi tukuyla rikaqkunaqa kusalata manchakuranllapa.

12 Chaymantaqami chay ishkay runakuna, Dyuspaq yaĉhachikuqkunaqa, unaq syilumanta uk kusala jwirti rimayta uyaparanllapa, kaynu niqta: "¡Iqamuyllapa kayman!" nir. Chaynu nitinmi, puktaypa rurinlata iqaranllapa syilumanqa. Chaymi chay tukuyla ĉhiqniqninkunaqa rikaranllapa.

13 Chaymi chay kutilla kusalata pacha kuyuran rajakananankaman. Chaynu pacha kuyutinmi, Jerusalén pwiblupa dyis partin kaqmanta ukqa limpu rataran. Chayraykumi syiti mil (7,000) runakuna wanuranllapa. Nataq wakinkuna kawsaqlla kidaqkunaqa, kusata manchakurllapa ima unaq syilupi Taytanchikllapa Dyusta kusalata alabaranllapa.

14 Ayayay, chay ishkay kaq kusala saqra qischakaykunaqa pasanna. Piru chay kimsa kaq saqra qischakay shamunanpaqqami, manana maychu.

## *Syiti kaq angelmi trumpitanta waqachiran*

15 Chaymantami chay syiti kaq angelpis trumpitantaqa waqachiranna. Chaymi uyaparanllapa unaq syilupi kusala jwirti rimay kaynu niqta:

“Kananmantaqami kay pachapiqa Amitunchik Dyusqa, Akrashan Cristunlawanna
tukuy tyimpupaqna mantakunqa” nir.
16 Chaymi Tayta Dyuspa naypanpi chay
binti-kwatru (24) rukukuna chay mantakuna
samananpi taqkunaqa qunqurir pachakaman
pukĉhirar Dyusta aduraranllapa,
17 kaynu nir:
“Amituyllapa Tayta Dyus,
qammi tukuy imata rurayta puytinki.
Chaymi payji nishunillapa.
Chaqa qammi unaymanta kashaykillana.
Chaynullami kananpis kankilla.
[Chaymi maydiyapis shamuyanki kanqa].
Chaynu karmi pudirnikiwan
tukuy intirupi mantakuq qallarishaykina.
18 Piru wakin nasyunkunamanta runakuna
qampi mana kriyiqkunaqami kusalata piñakuranllapa.
Chaymi qampis piñakushaykirayku
tukuylata rikar yaĉhar kastiganaykipaq diyaqa ĉhamushana.
Chaynu karmi wanushakunamatapis
rikar yaĉhayankina.
Nataq qampaq rimaqkunata,
kusa allin kaq akrashaykikunata,
chaynulla qamta manchar sirbishuqkuna atun kaqkunata,
taksha kaqkunamatapismi
kusala allintami rurashayki ninki.
Piru tukuy mana allinkunata ruraqkunata-shuypaqami
tukuy tyimpupaqna kastiganki” nir.

19 Chaymantaqami unaq syilupi, Dyusta aduranannllapa wasiqa kiĉhakaran. Chaymi chay ruripiqa rikaray, chay unay rukunchikllapawan tratuta rurashanllapa kufri shutiq kajunta. Chaymantami kusalata rilamparan, kunyaran, lanyaran ima. Chaynullami kusalata pacha kuyuran, granisu ishkiran ima.

# 12

*Uk warmimi dragonwan pulla*

1 Chaymantaqami unaq syilupiqa, kusala ukman siñal rikariran. Chaymi rikaray uk warmita. Chay warmiqami, rupaypa ĉhaypinpi, rupayta mudakusha yupay karan. Nataq killashuypaqami ĉhakinpi karan. Chaynulla uk kurunata umakushami karan. Chay kurunapiqami dusi qullarkuna karan umanpiqa.

2 Chay warmiqami ruriyjun karan. Chaymi wamrakunanpaq nanayninwan qischakar kusalata qayĉhakuyaran.

3 Chaymantami syilupiqa qashan uk siñal rikariran: Chayqami uk kusala atun dragon, kusa chupika intiru rikariran. Chay dragonqami syiti umayjun, dyis kachuyjun karan. Chaynulla kada umanpiqami kurunata umakushalla karan.

4 Chay dragonqami, ĉhupanwanqa unaq syilupi qullarkunataqa kimsa kaq partinmanta uktaqa pachaman itakamuran. Chaymantami chay dragonqa chay warmi wamrakustunanpaq karan chaypa naypanpi sharan. Chayna chay wamritu nasikutinqa chay kutilla mikunanpaq.

5 Chaymantami chay warmiqa ullqituta
wamrakusturan. Chaymi chay wamrituna
tukuyla pachapi mantakuyanqa, jyirru baranta
charikur. Piru chay warmitaqami, wamritunta
kitaran. Chaymantami chay wamritutaqa,
aparan unaq syilupi Dyus chay mantakunan
samanapi tayashanpa naypanman.
6 Nataq warmi-shuypaqa alsakaran uk chunl-
laqlla lugarman. Chay lugarpimi Tayta Dyusqa
kamkachishana karan uk lugarsituta chaypi ki-
dananpaq. Chayna chay lugarpiqa mil dusyintus
sisinta (1,260) diyata qarananllapapaq.

7 Chaymantaqami unaq syilupiqa kusalata
maqanakuranllapa: Dyusninchikpa angelnin
Miguelmi wakin angelninkunawan maqanaku-
ranllapa chay dragonwanqa. Chaynulla chay
dragonpismi angelninkunawan karan.
8 Piru dragonqa manami binsikuyta
puytiranchu. Chaynulla unaq syilupiqami
manana lugar karanchu paykunapaqqa.
9 Chaymi unaq syilumantaqa chay kusala
atun dragontaqa pachaman itakamuranllapa.
Chay dragonqami, unay largu kuru kaq chay
karan. Chay payllami Satanás dyablupis.
Chay paymi tukuyla pachapi kawsaqkunataqa
ingañar purin. Chaymi chay dyablutaqa tantar
angelninkunawan pullata kay pachaman
itakamuranllapa.

10 Chaymantami unaq syilumanta kusala jwirti
rimay kaynu niqta uyaparay:

“Ĉhamushanami washakanallapapaq uraqa.

Chaymi Dyusninchikna tukuy pudirninwan mantakunqa,
Akrashan kusala puytiq Cristunwan pullana.
Chaqa chay ukninchikkunata uchachar puriq
chaytaqami itakamushana Dyusninchikqa.
Chaqa chayqami, unaqpis tutapis
Dyusninchikpa naypanpiqa kriyiqkunata uchachaq.
11 Piru chay ukninchikllapakunaqami
chay Uyshitapa yawarsitun iĉhakashanpi kriyishanllaparayku,
chaynulla Dyusninchikpa rimayninta mana dijar parlakushanllaparayku ima
binsishallapa.
Chaqa paykunaqami, wanuchinatinllapamapis,
mana manchakuranllapachu.
Chaymi ashwan wanuypaq katinmapis
wanunanllapapaqqa listuna karanllapa.
12 Chayraykumi kananqa,
¡syilukuna kusata aligriyayllapa!
¡Chaynulla unaq syilupi kawsaqkuna,
kusata aligriyayllapa!
¡Piru imananqallaparaq
chay pachapi, mar yakupi kawsaqkunaqa!
Chaqa dyabluqami
mananashi payqa achka tyimputanachu kawsayanqa nir yaĉharqa,
kay pachaman itakamutinllapa shamusha
kusalata piñakur qamkunata qischashunanllapapaq".
13 Chay dragonta kay pachaman itakamutinllapaqami, chay warmi, ullqituta wamrakustusha

karan chaypa ikinta riran mana allinta ruranan-
paq.
14 Piru chay warmisitataqami kuchakpa ishkay
kusala atun alankunata quranllapa, maypiĉhi
Dyus, lugarta paypaq kamkachisha karan, chay-
man parir rinanpaq. Chayna chay largu kuru yu-
pay dragonmantaqa alsakananpaq. Chaqa chay
lugarpiri kimsa añu-y-midyuta qarananllapapaq
karan.
15 Chaymi ashwan chay largu kuru yupay drag-
onqa aqrunmanta kusala achka yakuta itaku-
ran, chayna riyupaq tikrakar chay warmitaqa
aysaĉhananpaq.
16 Piru pachami chay warmitaqa yanaparan.
Chaqa pachaqami kiĉhakar, chay dragon aqrun-
manta riyuta itakushantaqa limpu upyaq yupay
chakichiran.
17 Chaynu pasatinmi, ashwan chay dragonqa
kusalata chay warmiwanqa piñakuran. Chaymi
chay warmita mana imanupis ima mana
allinta rurayta puytiranchu. Chaymi ashwan
chay warmipa wakin ayllun kaqkuna, Dyus
mantakushankunata kasur, Jesucristulapi
kunfyakar, paypaq yaĉhachikuqkunatana qischaq
qallariran.
18 Chaymantaqami chay dragonqa, rir mar
yakupa manyanpi shar kidaran. *

# 13

* **12:18** Wakin iskribikashakunami kay 12.18 paqqa 13.1pi nin: “Chaymantaqami nuqaqa rir mar yakupa manyanpi shar, rikaray uk manchaypaq munstru, mar yakumanta iqamuqta” nir.

*Ishkay munstrukuna*

1 Chaymantaqami rikaray uk manchaypaq
munstru, mar yakumanta iqamuqta. Piru
chayqami syiti umayjun, dyis kachuyjun
karan. Chaynulla kada kachunpi uk kurunata
ĉhurakushalla karan. Nataq chay kada
umankunapiqa, kusala mana allinkuna
iskribikasha rimayaq Dyuspa kuntranta.
2 Chay manchaypaq munstrutaqa, nuqa rikaray
chayqami, uk mishi puma yupay karan. Chaqa
ĉhakinkunamaqa usupa ĉhakin yupay karan.
Nataq aqrun-shuypaqa liyunpa aqrun yupay
karan. Piru chay manchaypaq dragonmi, chay
manchaypaq munstrutaqa pudirninta quran, kay
pachapiqa kusala mantakuq kananpaq.
3 Chay manchaypaq munstrupa uk umanqami
wanunanpaq yupay lisyakasha karan. Piru chay
lisyakashanqami alliyaran. Chaymi chayta rikar,
tukuyla kay pachapi kawsaq runakunaqa chay
munstrumanta kusalata dispantakar, paylatana
kasur kawsaranllapa.
4 Chaymi chay kusala manchaypaq dragontana
aduraq qallariranllapa. Chaqa chay dragon-ari
pudirta qusha karan chay manchaypaq mun-
struta. Chaymi chay manchaypaq munstrutaqa
kaynu nir aduraranllapa: “¿Mayqanna kay man-
chaypaq munstru yupayqa kanqa? ¿Mayqanna
paywanqa shachinakuymatapis puytinqa?” nir.
5 Chaynullami chay manchaypaq munstrutaqa,
Dyus dijaran “Kusa kani” nir ima kusala
saqra mana allinkunata paypaq rimananpaq.
Chaynullami dijaranpis payna mantakunanpaq
kwarintay-dus (42) misista.

6 Chaymi chay manchaypaq munstruqa,
Dyuspaq chaynulla chay payta aduranan llapa
wasipaqmapis kusala mana allinkunata
rimaran. Chaynumi ashwan chay unaq syilupi
kaqkunapaqpis, kusala saqrata rimaran.
7 Chaynullami dijaranpis chay munstrutaqa,
Dyuspa kusa allinla akrashan kaqkunawan
maqanakunanpaq wanuchinankaman ima. *
Pudirtapismi quran ukman ayllukunata, tukuyla
pwiblukunata, ukman rimaypi rimaqkunata,
uklaw nasyunkunata ima mantananpaq.
8 Chaymi kay pachapi kawsaqkunaqa yaqqa
tukuyla chay manchaypaq munstrutaqa
aduranqallapa. Ashwan wakinkunalami chay
munstrutaqa mana aduranqallapachu. Chaymi
chay paykunapataqa, Dyusqa unaymanta-
pacha chay Uyshitapa tukuy tyimpupaq kawsaq
librunpi shutinllapataqa iskribishana karan,
paywan tukuy tyimpupaq kawsananllapapaq.
9 Chayraykumi mayqanpis rinriyjun kaqku-
naqa, kay niyashayta allita intrakankillapa:
10 “Chaqa mayqanpis prisu kananpaqna
kasha karqa prisukanqa.
Chaynulla mayqanpis ispadallawan wanunan-
paq kasha katinqa,
ispadallawan wanuchinqallapa”.
Chayraykumi, Dyuspi mayqanpis kriyiqkunaqa
kusala qischakaykuna ima katinmapis, kusalata
shachinakur Amitunchikpi masta kriyirla
kawsanmanllapa.

---

* **13:7** Mas intrakanarqa rikashunllapa Daniel 7.21.

11 Chaymantaqami qashan rikaray uk man-
chaypaq munstruta. Chay munstruqami pacha
rurimanta iqamuyaq. Chay-shuypaqami imanu-
taq uyshamaqa ishkay kachuyjun, chaynu karan.
Piru chay kusalata llullachikuq dragon yupayl-
lami rimayaq.
12 Chaymi kay munstrutaqa, chay punta
kaq munstru wanunanpaq yupay lisyakasha
kayar alliyasha karan chayqa, kusala puytiqpaq
tikraran. Chayraykumi kay munstruqa tukuyla
kay pachapi kaqkunata imanullapis animachiran
chay punta kaq munstruta adurananllapapaq.
13 Chaynullami kay munstruqa kusala
dispantaypaq milagrukunata rurayaq. Chaqa
tukuyla rikatinmi syilumanmatapis ninakunata
pachaman ratachimuyaq ima.
14 Chaynulla kay munstruqami chay punta
munstrupa naypanpi kusala mana ruraypaq
imakunata rurar tukuylata ingañaran. Chaymi
ashwan mantakuran chay punta munstru
wanunanpaqna yupay ispadawan lisyakasha
karmapis kawsayaqlla chaypa imagenninta kusa
paynu rikĉhaqta ruranannllapapaq.
15 Chaynullami kay munstruqa kusala
pudirniyjunpaq tikrakaran chay punta
munstrupa imagenninta rurashanllapata
rimachinanpaq. Chaynullami mantakuranpis
chay imagenta mayqan mana aduraqkunataqa
limpu wanuchikanqa nir.
16 Niranpismi: Taksha kaqkunata, atun kaqku-
nata, kusa imayjun, mana imayjun kaqta, sir-
bikuqkunata, mana sirbikuqkunata imamapis
allilaw makinpi kar manaqa urkunpi karmapis,

uk markata ĉhurananllapapaq.
17 Chaynullami niranpis: Chay munstrupa shutinwan, manaqa numirunwan mana markakasha karqa, mana rantiyta, chaynulla rantikuymatapis puytinqallapachu nir.
18 Piru tukuy kaykunapaqqami allita intrakayta munan. Chaqa mayqanpis kusa intrakaq chayqami, tantyayta puytinqa chay munstrupa numiruntaqa. Chaqa chay numiruqami uk runapaq intrachimanchik. Chayqami saysyintus sisintay-saysi (666).

# 14

*144,000 takishakuna*

1 Chaymantaqami rikaray chay Uyshitata Sión sirkapa ananpi shaqta. Paywan pullaqami, 144,000 runakuna karanllapa. Chay runakunaqami urkunllapapi, chay Uyshitapa chaynulla Taytanpa shutinta iskribishalla karanllapa.
2 Chaymanta-shuypaqa uyaparay unaq syilumanta imaĉhi lanyar waqaqta. Chaqa yaku kusala llashaq shamuq yupay chaynulla kunyaq yupaymi lanyayaran. Chaynullami kusala achka arpata waqachiq yupaymi lanyayaranmapis.
3 Chaqa Dyus mantakuna samananpa naypanpi, chay kwatru kawsaqkuna, chaynulla chay 24 rukukunapa naypanpimi, mushuq takita takiyaranllapa. Piru manami chay takitaqa mayqanpis yaĉhakuyta puytiyaranllapachu. Nataq chay 144,000 kay pachamanta washakar risha karanllapa chaykunalami yaĉhakuyaranllapa.

4 Chaqa tukuy kaykunaqami mana ukwan ukwan punushachu karanllapa. Ashwanmi kusa allinlata kawsar chay Uyshita mayta ritinpis pullanllapa riran. Chaynumi paykunaqa tukuyla runakunamanta puntata washakaranllapa. Chaynu karmi paykunaqa imanutaq tarpukushanchikmanmataqa punta puquyninta Tayta Dyusman ĉhuranchik, chaynu qimikaranllapa Dyuspa chaynulla chay Uyshitapa naypanmanqa.
5 Chaqa tukuy imatapis karanlata rimar imami mana uchakuranllapalamapischu.

### *Kimsa angelkuna rimashankuna*

6 Chaymantami rikaraypis uk angelta syilupa ĉhaypinta pariqta. Chayqami apayaq uk shumaq rimay tukuy tyimpupaq washakanapaq kaqta, tukuyla pachapi kawsaqkunata, uklaw nasyunmanta kaqkunata, ukman ayllukunata, ukman rimaypi rimaqkunata, chaynulla tukuyla pwiblukunata ima willananpaq.
7 Chaymi kusala jwirtita rimar kaynu niyaq: “Taytanchik Dyustami manchar, paylata alabayllapa. Chaqa pay tukuyta rikar, yaĉhananpaq uraqami ĉhamushana. Chayraykumi syiluta, pachata, mar yakuta, yaku nasimunankunata rurasha chay paylata aduraylapa” nir.
8 Chaymantami chay punta kaq angelpa ikinllata uk ángel riyaran kaynu nir: “¡Kananqami chay kusala mana allinta rurachikuq pwiblu Babiloniaqa limpu chinqashana! Chaqa chay pwiblumanta kaqkunaqami, uk warmi ukwan

ukwan punuq yupay kusala saqra mana allinkunata rurar kawsaranllapa. Chaynu kawsatinllapami tukuy uklaw pwiblumanta kaqkunapis paykunallawan maĉhar punuq yupayna kawsaranllapa” nir.

9 Chaymantami qashan uk ángel ikinta riyaran kusala jwirtita kaynu nir: “Mayqan chay kusala manchaypaq munstruta, chaynulla imagenninta adurar makinpi manaqa urkunpi shutinwan markakaqqa,

10 Dyus piñakushanmanta kusala manchaypaq qischakaypaq ubapa yakun binuta upyanqallapa. Chaqa Dyusqami chaytaqa, uk kupapi kamkachishana. Chaymi chayta upyaqqa, Dyuspa kusa allinla angelninkunapa, chaynulla chay Uyshitapa naypanpi, qischakanqallapa ninawan asufriwan ima.

11 Chaymi chay quntaylla ruripiqa tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Chaynulla, chay manchaypaq munstruta aduraqkunaqa, manami unaq chaynulla tutamapis samanqallapachu chay qischakayashanllapamantaqa. Chaqa imapaqtaq-ari chay manchaypaq munstruta, imagenninta adurar shutinwanmapis markakaranllapa”.

12 ¡Chayraykumi Dyuspa tukuy allinla kaqninkuna, pay mantakushanlata kasur Jesuslapi kriyiqkunaqa, ima qischakaykuna katinmapis maydiyapis shachinakur kawsanmanllapa!

13 Chaymantaqa unaq syilumanta uk rimayta uyaparay. Chay rimaymi kaynu nimayaran: “Kayta iskribiy: Kaymanta-pacha, Amitunchik-

lapi kriyir wanuqkunaqami, kusala shumaqna kanqallapa” nir.

“Chaynumi kanqa” nin Santu Ispirituqa. “Chaqa trabajayashankunamanta samanqallapa. Chaqa chay rurashankunami, paykunapaqa pullanllapa kanqa” nir.

### *Pachapimi kusichakuna karan*

14 Chaymanta qashan chapakurqami rikaray kusala yuraq intiru puktayta. Piru chay puktaypa ananpiqami imaĉhi uk runa yupay tayaran. Chay taqqami, urumanta rurakasha kurunata umakusha, chaynulla uk usis kusala filuyjunta charikusha tayaran.

15 Chaymantaqa, Dyusta adurananllapa wasimanta qashan uk ángel yarqamuran. Chay angelqami kusala jwirtita kaynu niran chay puktaypa ananpi taq chaytaqa: “¡Usisnikita urqumur sigakuq qallariyna! ¡Chaqa chay kusichakuna uraqami ĉhamushana! ¡Chaynulla pachapi kusichakunapaq chayqami qarwashana!” nir.

16 Chaymi chay puktaypa ananpi tayaran chayqa, usisninta urqumur sigakuq ĉhurakaranna. Chaynu sigakur imami chay pachapi kusichakuna qarwashataqa tantaran.

17 Chaymantami qashan uk ángel syilupi Dyusta adurananllapa wasimanta yarqamuran. Paypismi charikusha karan, kusala filuyjun usista.

18 Chaymanta-shuypaqa altarmantana yarqamuran qashan uk ángel. Chay angelqami chay altarpi nina kaq chayta rikaq karan. Chaymi chay kusala filuyjun usisninta charikusha kaq

angeltaqa kaynu nir kusala jwirtita qayaran: “¡Usisnikiwan sigakuq ĉhurakar, pachapi uba ĉhakrakunapi kan chayta kuchumuy! ¡Chaqa chay ubapa puquyninqami qarwashana!” nir.

19-20 Chaynu nitinmi chay angelqa pachapiqa ubata usisninwan kuchur chay pwiblu waqtanlawpi uk atun batya karan chayman apar itaranna saruĉhar yakunta lluqshichinanllapapaq. Tukuy kayqami intrachimanchik, imanumi Tayta Dyusqa chay mana allinta ruraqkunawanqa kusalata piñakur chay ubakunata batyaman itaq yupay kastiganqa nir. Chaymi yawarninllapamapis imanutaq riyumaqa kusala llashaq rin, chaynumi 300 kilumitruta shikwakatin, kaballukuna yaykutinmapis busalninkaman aypanqa.

# 15

*Syiti angelkunami pachaman shamuran kastigakuq*

1 Qashanmi syilupiqa uk kusala atun dispantakaypaq siñalta rikaray. Chaypiqami karan syiti angelkuna, chay syiti kusala saqra qischakaykunalawanna. Chaqa chay syiti qischakaykunawanqami, Dyus piñakushanqa tukukayaranna.

2 Chaynullami rikaraypis, mar yaku kusa llipyala yuraq, ninawan piĉhukashata yupay. Chay yaku kusala yuraq llipyala kaqwan pullaqami, Dyus akrar arpakunata qusha kayaq chaykuna tukuynin shayaranllapa. Chaqa Dyus akrashan kaqkunaqami, chay munstruta, imagenninta chaynulla shutinpa numirunmatapis binsisha karanllapa.

3 Chaqa paykunaqami takiyaranllapa, Dyuspa
sirbiqnin Moisés takishanta. Chaynullami taki-
yaranllapapis chay Uyshitapa takinkunata ima.
Chaqa kaynumi niyaqllapa:
“Kusalata imatapis puytiq Amituyllapa Tayta
Dyus,
chay tukuy imata rurashaykikunaqami,
kusala shumaq,
chaynulla manami imanupis tantyaypaq
imalamapischu.
Chaynulla shumaq, chiqap, allinla imami nan-
nikimapis
Tayta Dyus tukuy nasyunkunapa * man-
taqnin.
4 ¿Amituy, mayqantaq qamtaqa mana
manchashuyanqaqa?
Chaynulla ¿mayqantaq mana alabashuyan-
qaqa?
Chaqa qamlami kusa allinqa kanki.
Chaymi ashwan tukuy pwiblumanta
kawsaqkuna shamur adurashunqallapa.
Chaqa, qammi intrachikushayki
imatapis karanlata ruranki” nir.
5 Chaymanta, qashan chapakurqa unaq syilupi
tratuta rurashan Dyusta aduranannllapa wasi
kiĉhakaqta rikaray.
6 Chay rurimantaqami, chay syiti angelkuna
chay syiti kusala saqra qischakaykunata apa-
muq chaykuna lluqshimuyaran. Chay angelku-
napa mudananqami kusala shumaq yuraq intiru

* **15:3** Wakin iskribikashakunaqami ĉhuran Dyuspa kaqninkuna nir.

llipyalla karan. Chaynulla qasqunkaqpimi, urumanta rurakasha waĉhkuta waĉhkakusha karanllapa.
7 Chaymantami chay kwatru kawsaqkunamanta ukqa, chay syiti angelkunataqa tukuyninta urumanta rurakasha kupata quran. Chay kupapiqami, tukuy tyimpupaq kawsaq Dyus piñakur nishan kusala saqra qischakaykuna karan.
8 Chaymi Tayta Dyuspa kusala manchaypaq llipyalla pudirninwan quntay intirupaq tikrakaran, Dyusta aduranannllapa wasiqa. Chaynu katinmi, chay syiti kusala saqra qischakaykuna manaraq pasayatinqa, mana mayqanpis yaykuyta puytiqllapachu chaymanqa.

# 16

## *Angelkuna Dyusmanta kastiguta iĉhashankuna*

1 Chaymantaqami uk kusala jwirti rimay Dyusta aduranannllapa wasimantaqa, chay syiti angelkunata kaynu niqta uyaparay: “Rir chay syiti kupaykillapapi Dyuspa kastigun kaqkunataqa iĉhayllapa pachaman” nir.
2 Chaynu nitinllapami chay punta kaq angelqa, rir chay kupanpi kaqtaqa iĉharan pachaman. Chaymi tukuy runakuna chay munstrupa siñalninta purichir chaynulla imagenninta aduraqkunapiqa kusala saqra nanay qiri rikariran.
3 Chaymanta chay ishkay kaq ángel, rir chay kupanpi kaqtaqa iĉharan mar yakuman. Chaymi chay mar yakuqa yawarpaq tikrakaran, imanutaq uk runata wanuchitinllapa yawarnin

shamun chaynu. Chayraykumi chay mar yakupi
kawsaqkunaqa tukuyla wanuranllapa.
4 Chaymanta chay kimsa kaq angelqa, chay
kupanpi kaqtaqa iĉharan riyukunaman, yaku
nasimunanman ima. Chaymi chaykunapis
yawarllapaq tikrakaran.
5 Chaymanta chay ángel yakuta rikaq chayqa,
Tayta Dyusta kaynu niqta uyaparay:
“Qammi imatapis karanlata rikaq kar,
runakunataqa kastigashayki.
Chaqa qammi kusa allinla Amituy kanki.
Chaynulla unaymanta, kananpis qamlla
kanki.
6 Chay runakunata kanan yawarta ima upyachir
wanuchishaykiqami
kusala allin kasha.
Chaqa paykunami
qampa allinla kaq akrashaykikunata,
rimaqnikikunata ima
yawarninta iĉhachir wanuchiranllapa” nir.
7 Chaymantami uyaparaypis Dyusta aduranan-
llapa altarmanta kaynu niqta:
“Amituy Dyus,
tukuy imata puytiq,
Qammi kananqa tukuyta rikar yaĉhashayki
imanu rurashanllapanulla” nir.
8 Chaymanta chay kwatru kaq angelqa, chay
kupanpi kaqtaqa iĉharan rupayman. Chaymi ru-
payqa kusala jwirtita rupayar tukuyla runaku-
nata rupachinanpaqna niran.
9 Chaymi tukuyla kusa saqrata ruparanllapa.
Piru chaynumapis, manamiri Dyusta kasur
alabanaranllapalamapischu. Ashwanmi Dyus

chay saqra kastigukunamanta washakuqpaqqa,
kusala mana allinkunata rimaranllapa.

10 Chaymanta chay sinku kaq angelqa,
chay kupanpi chaytaqa chay munstru
mantakuyashanman iĉharan. Chaymi chay
munstru mantakuyashanqa kusala tutaparaq
intiruna kidaran. Chaymi runakunaqa, kusala
nanaywan qallunmatapis kaniyaqllapa ima.
11 Piru chaynumapismi, chay mana allin
rurayashankunataqa mana dijaranllapachu.
Ashwanmi chay qirinllaparayku kusalata
nanachikurllapaqa, syilupi Dyuspaqqa kusala
mana allinkunata ima rimaranllapa.

12 Chaymanta chay saysi kaq angelqa, chay ku-
panpi kaqtaqa iĉharan chay atun riyu Eufrates
shutiqman. Chaymi chay riyuqa limpu chakiran.
Chaynu chakitinmi, chayllata orientilawmanta
kaq mantakuqkunaqa pasaranllapa.

13 Chaymantami rikaray, chay dragonpa, mun-
strupa, chaynulla chay llullakur yaĉhachikuqpa
aqrunmantaqa, sapu yupay kimsa mana allin
ispiritukuna lluqshimuqta.
14 Chaykunaqami, dyablumanta karanllapa.
Chaynu karmi mana rikashanchik imakunata,
chaynulla milagrukunata ima ruraqllapa.
Chaymi ashwan wakta kayta shikwakaranllapa
tukuyla kay pachapi mantakuqkunata
tantananpaqna. Chaynuqami ruraran,
tukuy imatapis puytiq Tayta Dyus ima
diyami tukuyta rikar yaĉhayanqa chay diyaqa,
paykunaqa Dyuswan maqanakur shachinakuyta
kamananllapapaq.

15 Chaymantami Amitunchikpis kaynu nimaqta
uyaparay: “Allita intrakayllapa. Chaqa nuqaqami
manapis yaĉhayatkillapachu imanutaq uk
suwakuqmaqa illaqmanta rikarimur suwakun,
chaynu rikarimushaq. Chaymi mayqanpis
rikĉhakusha yupaylla kar kasumar, raĉhpanta
kuytakuq chaykunaqami, kusa shumaqna kanqa.
Chaqa chaynuqami manana lirila puriq yupay
pinqakuq yupaynachu kanqallapa” nir.
16 Piru chay kimsa dyablumanta kaq ispirituku-
naqa, tukuyla mantakuqkunata tantaran chay
uk lugar hebreo rimaypiqa *Armagedón* ninllapa
chay lugarpi.
17 Chaymantami chay syiti kaq angelqa, chay
kupanpi kaqtaqa iĉharan unaq wayrallapi.
Chaymi syilupi adurana wasipi chay mantakuna
samanamantaqa uk kusala jwirti rimayta
uyaray. Chay rimaymi kaynu niyaran: “¡Tukuymi
rurakashana!” nir.
18 Chaynu nitinmi chay kutilla kusata
rilamparan, kunyaran, lanyaran, pachamapis
rajakananankaman kuyuran unay kuyushanku-
namantaqa masta. Chaqa chaynuqami, mana
kuyushachu karan, runakuna kay pachapi
kawsaq qallarishanmanta-pachaqa.
19 Chaymi chay kusala atun pwiblu Babiloniaqa,
kimsa partipaq wakman kayman tikrakaran.
Chaynulla tukuy pachapi pwiblukunaqa limpu
rataranllapa. Chaymanta Dyusqa yarpuran chay
kusala atun pwiblu Babiloniapaq. Chayna chay
pwiblupi kaqkunataqa, Dyus piñakushanrayku,
kastigananpaq kusala qischakaypaq ubapa
yakun binuta upyachinanpaq niran.

20 Chaynumi tukuyla mar yakupa ĉhaypinlapi
pwiblitu kaqkuna, sirkakunamapis, limpu chin-
qar tukukaran.
21 Chaymi ashwan unaq syilumantaqa ratamu-
ran manchaypaq saqra granisu runakunamanqa.
Chay granisuqami ukla, kwarinta kiluta yupay
llashaqmapis. Piru chaynu katinmapis, chay
granisurayku runakunaqa, kusala mana allinku-
nata rimaran Dyuspaqqa. Chaqa mana agwantay-
paq kusala saqra kastiguri karan.

# 17

*Uk warmimi munstrupa anan tasha karan*

1 Chaymanta chay syiti angelkuna chay ku-
pakunata purichiqmantami uk angelqa, kaynu
nimaran: “Shamuy rikachishayki imanutaq uk
warmi ukwan ukwan punuq yupay achka yakupa
anan taq pwibluqa imanumi kastigakayanqa nir.
2 Chaqa chay pwiblupi taqkunaqami Dyuspi
kriyishanmanta ashur, saqra mana allinkunata
tukur kawsatinllapa wakin pwiblumanta kaqku-
napis paykuna yupayllana kawsanllapa. Chaymi
chaynu tukurllapaqa imanutaq uk warmi ukwan
ukwan punuqmaqa * Tayta Dyuspaq kusala saqra
mana allinta tukur maĉhasha yupayna kawsan,
chaynumi kawsanllapa” nir.
3 Chaymantami Ispiritu rikapakuchimay-
atinmi, uk ángel chunllaq lugarman apamar

* **17:2** Ukwan ukwan punuq warmi yupay nirqami intrachi-
manchik Tayta Dyuspi kriyinanllapata mana munar ashwan chay
yanqa dyus nishanllapakunapaq yaĉhachikunllapa, chaynulla mil-
lanaypaq imakunata ruranllapa ima.

rikachimaran. Chaypimi rikaray uk warmi, munstru syiti umayjun, chaynulla dyis kachuyjunpa anan taqta. Chay munstruqami chupika intiru karan. Nataq waqtankunapi-shuypaqami intirunpi iskribikasha karan, Dyuspaq mana allin rimaykuna.

4 Piru chay munstrupa anan tasha warmiqami, kusa shumaq muradawan chupika piĉhukasha mudanata yakakusha karan. Chaynulla manyankunataqa lusichisha karan urukunawan, kusa shumaq rumikunawan, pirlakunawan ima. Nataq makinpi-shuypaqa charikusha karan urumanta rurakasha kupata. Chay kupapiqami untalla karan chay millanaypaq ruraypaqkuna, ukwan ukwan punushankunapaq intrachimaqninchik ima.

5 Piru urkunpi-shuypaqami iskribikasha karan uk kusala mana yaĉhaypaqlla shuti. Chay iskribikashaqami kaynu niyaq:

“Chay Babilonia pwibluqami
tukuy warmikuna ukwan ukwan
punuqkunapaqa maman.
Chaynulla Dyuspa kuntran kar
kay pachapi kusala saqra millanaypaq
ruraqkunapa maman” nir.

6 Chaymantami kwintata qukaray chay warmiqa maĉhasha karan nir. Chaqa payqami maĉhasha karan Dyuspa allinla kaqninkunapa yawarninwan. Chaqa Jesucristupaq yaĉhachikuqkunatari wanuchisha karan. Chaymi nuqaqa tukuy chaykunata rikar, kusalata dispantakaray.

7 Piru chay angelqa nimaran: “¿Imapaqtaq dis-

pantakanki? Nuqami intrachishayki chay warmi manchaypaq munstrupa anan tasha chayqa imapaqmi chaynuqa, imapaqmi syiti umayjun, dyis kachuyjun nirmapis”.
8 Chaymi nimaran: “Chay munstru manchaypaq uĉhku rurimanta lluqshimuqta rikashaykiqami, unaymanta kaq. Piru kananqami manana kannachu. Ashwanmi lluqshimuyanqa limpu imanar tukukananpaqna. Chaqa chay munstruqa unayqa karanllana. Piru kananqa mana kannachu. Ashwanmi qashanpis shamuyanqa. Chaynu shamutin rikarmi tukuy mana kriyiqkunaqa kusalata dispantakanqallapa. Chaqa paykunapa shutinqari unaymanta-pacha, Dyuspa librunpi mana iskribikashachu karan.
9 “Chaymi intrakaqkunaqa intrakayta puytin: Chay syiti umankunaqami intrachimanchik, syiti sirkakunapa anan tayan chay warmiqa nir. Chaynulla chay syiti umanqami intrachimanchik, syiti mantakuqkuna nir.
10 Chaymi chay syiti mantakuqkunamantaqa, sinkuqa wanur tukukashallapana. Piru paykunamanta ukqami kananlla mantakuyanna. Nataq ukqa manaraq shamuyanraqchu. Piru chay shamurqami, mana unaylatachu mantakunqa.
11 Chay saqra manchaypaq munstru unay kaq chayqa, kananqa manana kannachu. Chayqami intrachimanchik chay uchu mantakuq shamuyanqa chay nir. Piru chay mantakuqpismi, chay wakin syiti chaykunapaqa uknin. Piru payqami tukuy tyimpupaqna tukukanqa.
12 “Chaynulla chay dyis kachunkunata rikashayki chayqami, intrachimanchik dyis

mantakuqkuna kanqa nir. Piru paykunaqami manaraq mantakuq qallarishallapachu. Chaynu manaraq mantakuyarmapismi, chay saqra munstruwanqa pulla, uk uralata kusa mantakuq yupayna mantakunqallapa.

13 Chaqa chay dyis mantakuqkunaqami, chayllata yarpunllapa chay saqra manchaypaq munstrutaqa pudirta ima qunanllapapaq.

14 Chaymi paykunaqa chay Uyshitawan maqanakunqallapa. Piru chay Uyshitaqami binsinqa, Dyus akrashan paypa kaqninkunawan. Chaqa paykunaqari maydiyapis Dyuslapi kunfyakar kawsanllapa. Chaqa Amitunchikqami, tukuypa amunllapa, chaynulla mantakuqkunapapis mantaqnin ima".

15 Chaymantami qashan angelqa kaynu nimaranpis: "Chay warmi tayashan yakuta rikashayki chayqami, intrachimanchik achka pwiblukuna, achka runakuna, ukman rimaykunata rimaqkuna, uklaw nasyunkuna ima nir.

16 Nataq chay munstru chaynulla chay mantakuq dyis kachukunata rikashayki chayqami, intrachimanchik chay ukwan ukwan punuq warmitaqa ĉhiqniyanqa nir. Chaynulla chay warmitaqa paylata dijanqa lirilata. Chaynulla kwirpunpa aychantapis mikunqa, ninawan rupachinqa ima nir.

17 Chaqa Dyusmi dijaran chay mantakuq dyis kachukunaqa, Dyus munashannulla ruranannllapapaq. Chaymi chay mantakuq dyis kachukunaqa tukuynin chayllata yarpur tukuy pudirninllapata quran chay munstruta, payna mantaqnin-

llapa kananpaq maydiya Dyus imanu kanqa nishan tyimpu ĉhamunankaman.
18 Nataq chay warmita rikashayki chayqami, intrachimanchik chay pwiblu Babiloniapaq. Chaymi ashwan mantakuqninkunamapis tukuyla mantakuqkunata munashannulla mantar ima purichinllapa”.

# 18

## *Babilonia pwiblumi limpu rataran*

1 Chaymantaqami, qashan chapakurqa rikaray uk ángel syilumanta ishkimuqta. Piru chayqami kusala pudirniyjun karan. Chaymi chay llipyayninwan pachamapis achkiraq intiru kidaran.
2 Chay angelqami kusala jwirtita kaynu niyaran:
“¡Kananqami chay kusala mana allinta rurachikuq pwiblu Babiloniaqa limpu chinqashana!
¡Chaymi kananqa chay pwibluqa dyablukunapa,
chaynulla chay mana allin ispiritukunapa wasinpaq tikrakasha!
¡Chaynulla chay millanaypaq pariq kurukunapa qushan yupaypaqmi tikrakashallapa!
3 Chaqa chay pwiblumanta kaqkuna kusala mana allinta rurar kawsashanllaparaykumi,
uklaw pwiblumanta kaqkuna,
chaynulla uklaw nasyunmanta mantakuqkunapis imanutaq uk warmi ukwan ukwan punuqmaqa
Tayta Dyuspaq kusala saqra mana allinta tukur maĉhasha yupayna kawsan,
chaynumi kawsaranllapa.

Chaymi ashwan chay pwiblupiqa tukuy lugarmanta rantikuqkunamapis,
tukuy ima munashanllapata rantikutin,
sunsunu rantitinllapa kusalata qillaynikuranllapa”.

4 Chaymantami qashan unaq syilumanta kaynu niqta uyaparay:

“Qamkuna tukuyla nuqapi kriyiqkunaqa, chay pwiblumanta lluqshiyllapa.
Chayna ama paykuna yupayqa uchakunaykillapapaq.
Chaynuqami manana paykuna yupayqa kastigakanaykillapapaqnachu.

5 Chaqa chay runakuna uchakushanqami, ima unaqkaman quturaq yupay kay syilumanmapis ĉhamuyanna.
Chaymi ashwan nuqa Dyusnikillapaqa yaĉhayani ima mana allinkunata rurashaykillapamatapis.

6 Chay pwiblumanta runakuna imanutaq wakinkunata qischaran chaynulla paykunatapis qischanqallapa.
Ashwanmi chay qischakushanmantaqa,
ishkay chaynuta yupay masta qischakanqallapa.
Chaymi chay ubapa yakunta upyachikuq yupay wakinkunata qischashanmantaqa,
ishkay chaynuta yupay kusala jwirtita kamkachir qunqallapa.

7 Chaynuqami kusalata qischakanqallapa.
Chaqa paykunamaqa kusana kanchikllapa nir, mana pinqakuqllapalamapischu.

Chaymi ashwan shunqunpi kusalata alabakar niyaqllapa:
‘Kaypiqami uk warmi riyna yupay tayanchikllapa.
Chaymi byuda warmi yupayqa
maydiyapis mana qischakashunllapachu’ nir.
8 Chayraykumi chaynu niqkunapaqqa kusala saqra qischakay uk diyalapi shamutin
wanunqallapa, llakinqallapa, mallaqnanqallapa ima.
Chaynulla ninawan rupar ima qischakanqallapa.
Chaqa tukuy imata puytiq Dyus Amitunchikmi,
paykunaqa chaynu kastigakananpaq nishana.
9 “Chaynulla chay pwiblu Babilonia ukwan ukwan punuq warmi yupay limpu quntay intiru tikrakatinqa kay pachamanta mantakuqkunaqa kusalata llakir, waqanqallapa ima. Chaqa chay mantakuqkunaqami yaĉhachikushanllapata kasur yanqa dyus nishanllapakunata adurar ima kawsaqllapa. Chaynulla imata rantikutinllapamapis sunsunulla imatapis munashanllapata rantir kawsaranllapa.
10 Piru chay pwibluwan pulla kastigakayta manchakurmi mantakuqkunaqa wakaqllapi kidar kaynu niyaranllapa:
‘¡Akakaw, qammi Babilonia kusala riqsikasha pwiblu,
kusala puytiq pwiblu karayki!
Piru imanutaq dasla qammanqa kastiguqa ĉhamun’ nir.

11 “Chaynullami tukuy pachamanta chay
pwiblupi rantikuqkunapis kusalata chay
pwiblupaq llakir waqanqallapa. Chaqa mananari
mayqanpis chay rantikuyashan imanllapakunata
rantinanpaqqa kanqallapanachu.
12 Chaymi manana chay urukunata, suqu
qillaykunata, shumaq rumi pirlakunata, shumaq
raĉhpakunata, seda raĉhpakunata, muradawan
chupika raĉhpakunata, tukuy mutkiypaq
qirukunata, marfilmanta, qirumanta, brunsi-
manta, jyirrumanta, marmulmanta imakuna
rurakashamatapis rantikunqallapanachu.
13 Chaynulla mananami rantinqallapanachu
kanilakunata, kusala mutkiypaq insinsyukunata,
mirrata, mutkiypaqla ulurkunata, ubapa
yakun binuta, asaytita, shumaq arinakunata,
trigukunata, animalkunata, uyshakunata,
kaballukunata, karrukunata. Chaynulla
mananami rantikunqallapanachu mayqan
runatapis sirbikunanpaqqa.
14 “Chaymi chay pwiblutaqa, kaynu ninqallapa:
‘¡Mananari chay kusala mishki frutakuna
qamta kusalata gustashuq chaykunamapis
kannachu!
¡Chaqa tukuy tyimpupaqmi chinqasha,
tukuy shumaq imayki kaqkunamapis!’
15 Chaqa tukuy imata chay pwiblupi rantikur,
kusa imayjun tikrakasha chaykunamapismi
Dyusmanta shamusha kaq kastiguta rikar
manchakur wakaqllapi kidanqallapa.
Chaymi chay pwiblupaq kusalata llakir ima
waqanqallapa.
16 Kaynumi niyanqallapapis:

‘¡Akakaw, kusala shumaq pwiblu!
Qammi uk warmi kusala shumaq raĉhpawan mudakusha yupay karayki. Chaynulla kusala shumaq muradawan chupika raĉhpawan mudakusha yupaymi karayki.
Chaqa chay raĉhpaykikunapismi, manyankunaqa uruwan, kusala shumaq rumi pirlakunawan lusichikasha yupay karan.
17 ¡Piru chaynu kasha katinmapismi, dasla tukuy imaykikuna kaqkunaqa tukukasha chunllala!’

“Barkukunata mar yakupi purichiqkuna, chaynulla chay mar yakupi trabajar imanta tarikuqkunapismi, chay pwiblumantaqa largu mayllapi kidashallapa,
18 chay pwiblumanta quntay iqamuqta rikar. Chaymi kaynu nir qayĉhakunqallapa: ‘¿Mayqan pwiblunari kay pwiblu yupayqa kanqa?’ nir.
19 Chaymi umanllapaman allpakunata iĉhanqallapa kusalata llakir waqar ima. Chaynulla kaynu nirmi qayĉhakunqallapapis:

‘¡Akakaw, kusala shumaq pwiblu!
Qampi ima kaqkunawanmi, chay barkuyjunkunaqa kusala imayjunpaq tikrakaranllapa.
¡Piru chaynu kasha katinmapis daslami tukuy imaykikunapis limpu chinqasha!
20 Chayraykumi unaq syilupi kaqkuna, chay pwibluraykumi aligriyayllapa.
Chaynulla qamkuna Dyuspa allinla akrashan kaqkuna, apustulkuna, Dyuspa rimaqninkunapis aligriyayllapa.

Chaqa Dyusqami chay pwibluta kastigarqa,
allinta rurasha qamkunapaqqa' ".
21 Chaymantami uk kusala puytiq ángel uk ru-
mita alsaran. Chay rumiqami kutakunapaq rumi
yupay karan. Piru chay rumitaqami mar yaku-
man itakurqa, kaynu niran:
"Qam kusala riqsikasha pwiblu Babilonia,
kaynumi qampis itakukanki ruri mayman.
Chayna mana mayqanpis qashanqa
rikashunqallapanachu.
22 Chaynulla manami qashanqa masqa uyapan-
qallapachu
kallikikunapi arpawan, kinakunawan,
trumpitakunawan shumaq takiqkunataqa.
Chaynullami manana kanqallapanachu
imapi trabajaqkunamapis.
Manami uyapakanqapischu
kutakuqkunamatapis.
23 Chaynulla manami qampiqa
uk bilalamapis achkiranqanachu.
Chaynulla manami uyapakanqanachu
uk kidamyintu fyistata rurar laqyaqkuna-
matapis.
Michka chaypi rantikuqkuna tukuy pachakuna-
manta kusa riqsikasha katin,
qam wasqakur ima tukuyla nasyunkunata
llullachisha katkimapis,
manami masqa imatapis rikanqallapanachu
nir.
24 Chaqa chay pwiblupiqami, Dyuspa
rimaqninkunapa yawarninkunata
tarikasha.

Chaynulla Dyuspi kriyiqkunapa yawarninta tarikasha.
Chaynulla tukuy pachapi wanuchikashakunapa yawarninta imami tarikashamapis”.

# 19

*Babilonia ratashanraykumi syilupi kusalata aligriyanllapa*

1 Chaymantaqami unaq syilumanta kusala achka runakuna yupay laqyaqta uyaparay. Chay rimay laqyaqqami kaynu niyaq:
“¡Kusala alabakashami kanqa Amitunchikqa!
Chaqa Taytanchik Dyusqami kusala shumaq kar washamashanchikllapa. Chaynulla tukuy tyimpupaq mantakun, kusala puytiq ima.
2 Chaqa paymi mayqantapis, karanta rikar yaĉhan imanu katinllapamapis.
Chaynulla paymi chay ukwan ukwan punuq warmi yupay pwiblutaqa kastigasha.
Chaqa chay pwibluqami, tukuyla runakunata kusala mana allinkunata rurar uchakuchiran.
Chaymi chay pwiblutaqa chaynu rurasha, Dyuspa sirbiqninkunata wanuchishanllaparayku ima”.
3 Chaymantaqa qashan kaynu niranllapa:
“¡Kusala alabakashami kanqa Amitunchikqa!
Chaymi chay pwiblu rupashapa quntayninqa, tukuy tyimpupaq quntayanqalla” nir.
4 Nataq chay binti-kwatru (24) rukukuna, chaynulla chay kwatru kawsaqkunapis, qunqurir pachakaman pukĉhirar Dyusta aduraranllapa.

Chaqa Dyusqami chay mantakuna samananpi tayaran. Chaymi kaynu niyaqllapa:
“¡Chaynumi kanqa!
¡Kusala alabakashami kanqa Amitunchikqa!” nir.
5 Chaymantami chay mantakuna samanamanta
uk rimayta uyaparay kaynu niqta:
“¡Alabayllapa Dyusninchikta,
Payta manchar
sirbir kawsaqkuna,
taksha kaqkuna chaynulla atun kaqkunamapis!” nir.

### *Uyshita kasarananpaq fyistata ruranllapa*

6 Chaymantaqami qashan uyaraypis kusa achka runakuna laqyaqta yupay. Chay laqyayqami achka yaku raqrata shamuq yupay karan. Chaynulla kusala jwirti kunya yupaymi karan. Chaymi niyaran:
“¡Kusala alabakashami kanqa Amitunchikqa!
Chaqa Amitunchik Dyus tukuy imata rurayta puytiqqami, mantakuyanna nir.
7 Chaymi kusalata aligriyar payta alabar takichiypaqllapa.
Chaqa pay kasarananpaq uraqami ĉhamushana.
Chaymi chay warmin kananpaq kaqqa, kusatana kamakasha.
8 Piru chay warmi kasarananpaq kaqtaqami
Tayta Dyusqa mudachisha
kusala shumaq yuraq intiru llipyalla raĉhpawan”.
Chaqa chay yuraq intiru mudananqami intrachimanchikllapa, Dyus akrashan kaqkunapa allinla rurayninkunapaq.

9 Chaymantaqami uk angelqa nimaran:
“Kayta iskribiy: ‘Kusa shumaqmi kanqa chay
Uyshita kasarananpaq fyistaman, rinanpaq
kunachikashakunaqa’ nir”. Chaynulla niranpis:
“Kay nishushayqami, Dyusninchik chiqapta
nishankuna” nir.
10 Chaynu nimatinqami, naypanpi qunqurir
aduraq ĉhurakaray. Piru payqami nimaran: “Jesús
nishankunaqami kusata animachimanchik
paylapaq yaĉhachikur paylata aduranallapapaq
nir. Chayraykumi ama nuqata aduramarchu,
ashwan Taytanchik Dyuslata adurayllapa. Chaqa
nuqaqami, qam, chaynulla chay wakinkuna,
Jesús yaĉhachikushanta kasuqkuna yupaylla
Dyuspa sirbiqninla kani” nir.

### *Juanmi yuraq kaballupa ananpi uk runa taqta rikashanpaq riman*

11 Chaymantaqami rikaray syilu kiĉhakashata.
Chaymi chay syilu kiĉhakashamantaqa rikarimu-
ran uk yuraq kaballu. Nataq chay anan taq-
shuypaqa, shutiq KARANLA chaynulla CHIQAP
KAQLA. Chaqa imatapis karantari rikar yaĉhan.
Chaymi ashwan guerrakunata rurayaq.
12 Nawinkunaqami, nina ratakuq yupay llip-
yarayaq. Nataq umanpi-shuypaqa apayaq achka
kurunakunata. Chaynulla umanpiqa uk shuti
iskribikasha kayaq. Piru chay iskribikasha chay-
taqami, payla intrakaq.
13 Raĉhpanqami yawarwan tullpukasha kayaq.
Nataq shutin-shuypaqa intrachimanchik TAYTA
DYUSPA RIMANAN nir.
14 Chaynulla paypa ikintaqami, unaq
syilumanta suldadukuna riyaqllapa, kusala

shumaq yuraq intiru raĉhpakunata yakakusha. Piru chay suldadukunaqami tukuyninllapa yuraq kaballupa anan tashalla riyaranllapa.

15 Nataq chay mantakuqpa shiminmantaqami, yarqamuyaq kusala filuyjun ispada, chaywanna tukuyla nasyunmanta kaqkunata chuqrir binsinanpaq. Chayqami mantakuyanqa jyirru baranwan. Chaynulla chay kusalata puytiq Tayta Dyusqa piñakur chay mana allinta ruraqkunapataqa yawarninmatapis limpu qapinqa imanutaq ubapa yakunta sarur lluqshichinllapa chaynu.

16 Chaqa raĉhpanpi, chaynulla ĉhankanpiqami, kaynu iskribikasha kayaq:

"Tukuy mantakuqkunapa mantaqnin.
Chaynulla Amitunchikqami tukuypa amunllapa"
nir.

17 Chaymantami rikaray uk ángel rupaypi shaqta. Chaymi chay angelqa, syilupa ĉhaypinpi tukuy pariq kurukunata kusala jwirtita kaynu niyaq: "¡Shamur tantakayllapa! Chaqa Dyusmi, mikunaykillapapaq uraqa ĉhamushana nisha.

18 Chayna qamkunaqa tukuy mantakuqkunapa kwirpunta mikunkillapa. Chaynulla mikunkillapapis suldadukunata, kusa puytiq runakunata, kaballukunata, chaynulla chay kaballukunapa anan taq chaykunata ima. Chaynullami mikunkillapa tukuyta, sirbikuqkunata, mana sirbikuqkunata, taksha kaqkunata, atun kaqkunamatapis ima" nir.

19 Chaymantami rikaraypis chay munstruta, chaynulla tukuyla mantakuqkuna suldadunkunawan pulla kaqta. Paykunaqami tantakasha karanllapa maqanakunanllapapaq chay yuraq

kaballupa anan tasha chaywan, chaynulla sul-
dadunkunawanpis.
20 Chaymantami chay manchaypaq
munstrutaqa, prisuranllapa chay llullakur
yaĉhachikur puriq chaywan pullata. Chaqa
chay llullakur yaĉhachikuqqami kusa ukman
milagrukunata rurasha karan runakuna rikar
chay munstrupina kriyinanllapapaq. Chaynu
chay milagrukunata rurarmi, chay llullakur
yaĉhachikuqqa, ukkunata llullachitin chay
munstrupa markanta ĉhurakur, ashwan chay
imagenninmatapis aduraranllapa. Chaymi
chay munstruta, chaynulla chay llullakur
yaĉhachikuqtapis, kawsaqllata itakuranllapa chay
quĉhapi asufriwan nina kusalata ratakuqmanna.
21 Nataq chay wakinkuna-shuypaqa, chay
kaballupa anan tasha chaypa shiminmanta
ispada yarqamuq chayllawan wanuchikaran-
llapa. Chaymi tukuyla pariq kurukunaqa
tiqllananllapakaman mikuranllapa chay
wanushakunapa kwirpunllapakunataqa.

# 20

*Mil añukuna*

1 Chaymantami rikaray uk ángel syilumanta
ishkimuqta. Payqami chay manchaypaq uĉhku
ruripa llabinta charikusha karan. Chaynullami
charikushapis karan uk kusala largu kadinata.
2 Chaymi chay angelqa, chay dragon, kusala
unay largu kuru, dyablu, Satanastaqa aypar mil
añupaqna kadinawan wataran.
3 Chaymantaqami chay manchaypaq uĉhku ru-
rimanna itakur kirparan. Chaynu kirparmi chay

punkupiqa ĉhuraran uk siyuta. Chayna chay mil añu pasanankaman ama tukuy nasyunkunata llullachinanpaq. Chaymantaqa chay mil añu pasatinqami, chay dragontaqa kaĉhanqa ayka tyimpullapaqqa.

4 Rikaraypis achka mantakuna samanakunata. Chaypiqami chay kusala allita rikar yaĉhaqkuna tayaranllapa. Chaqa paykunaqami unayqa Jesuspi kriyir Tayta Dyus munashannulla rurar kawsayatin kunkanta pitir wanuchisha karanllapa. Piru paykunaqami mana adurashallapachu karan chay munstruta, chaynulla imagenninmatapis. Chaynulla manami dijakashallapachu karan chay munstrupa markanta urkunpi, manaqa makinpi ĉhurananllapamatapis. Chaymi ashwan rikayatiy paykunaqa kawsamur, Jesuswan pulla mil añuta mantakuq ĉhurakaranllapa.

5 Chaynumi Tayta Dyusqa manaraq mayqantapis kawsachimuyar, chay paypa kaqninkunata puntataqa kawsachimuran. Piru chay wakin wanushakunaqami mana kawsamuranllapachu, chay mil añu pasanankaman.

6 Chaymi nishaykillapa: Kusa shumaqmi kanqa chay puntallata kawsamuqkunaqa. Chaqa paykunaqami Dyuspa akrashankunana kanqallapa nir. Chaymi ashwan chay ishkay kutipaq wakinkuna wanuyanllapa chayqa, manana paykunataqa imanachiytapis puytinqanachu. Chaqa paykunaqami Dyuspa, chaynulla Jesucristupa uk kura yaĉhachikuqninna kanqa. Chaymi ashwan paykunaqa Jesucristuwan pulla mantakunqallapa, mil añuta.

### *Dyablumi limpu binsikaran*

7 Piru chaynu mil añu pasashana katinqa, chay
Satanastaqa kaĉhanqallapa chay watarayashan-
mantaqa.
8 Chaymi tukuyla intiruta rinqa tukuyla
nasyunkunaman kusalata ingañakuq. Chaynulla
ashwan rinqa ingañaq Gogpi kaqkunata, Magogpi
kaqkunata ima. Chaymi chaynuqa kusala achka
suldadukunata tantanqa, imanutaq mar yakupa
manyanpimaqa aqu quturan chaynuta.

9 Chaynu kusala achka runakunata tantarmi
kusala largu mayta rir ĉharanllapa Tayta
Dyuspa kusala munashan pwibluman. Chaynu
ĉharmi chay pwiblutaqa limpu riduranllapa
mana allinkunata ruranllapapaq. Piru
chaykamanqami unaq syilumanta nina ratamur
limpu rupachiran paykunataqa.
10 Chaymanta chay dyablu ingañakusha chay-
taqa, itakukaran chay quĉhapi asufriwan nina
ratakuqman. Chaqa chayllamanmi chay mun-
struta, chaynulla chay llullakur yaĉhachikur puriq
chaypis itakukasha karanllapa. Chaqa chayp-
iqami unaqpis tutapis mana agwantaypaqta qis-
chakanqallapa, tukuy tyimpupaqna.

### *Dyusmi tukuyta rikar yaĉharan*

11 Chaymi rikaray kusala yuraq mantakuna
samanata. Chaynulla rikaraypismi chay
samanapi Dyus taqta ima. Chaymantami paypa
naypanmantaqa, pacha chaynulla syilumapis
limpu chinqaran. Chaymi mana rikaypaqnachu
karan maylawpipis.

12 Chaymantami rikaray chay wanushakuna
atun kaqkuna chaynulla taksha kaqkuna *
Dyuspa naypanpi shaqta. Chaymi rikaraypis
librukuna kiĉhakaqta. Chaynullami kiĉhakaranpis,
chay tukuy tyimpupaq kawsanapaq librupis.
Chaymi chay wanushakunataqa rikar
yaĉharanllapa tukuy imakunata rurashanpaq,
chay librukunapi iskribikashannulla.
13 Chaymi chay mar yakumapis, pay
wanuchishankunata qukuran. Chaynullami,
chay wanuy chaynulla tukuy wanushakunapa
tananpis wanushakunataqa qukuran. Chaymi
tukuyta rikar yaĉharanllapa, imakunatami
kawsayarqa ruraran ima nirmapis.
14 Chaymantaqami chay wanuyta, chaynulla
chay tukuy wanushakunapa tanan kaqtapis,
itakuran chay quĉhapi nina ratakuqman. Chaymi
chay quĉhapi nina ratakuq kaqqami, qashan
ishkay kutipaqna wanur tukuy tyimpupaq
qischakanllapa chay karan.
15 Chaynulla chaymanmi itakuranllapapis,
chay tukuy tyimpupaq kawsanallapapaq librupi
shutinkuna mana iskribikasha kaqkunatapis.

# 21

*Mushuq syiluwan mushuq pacha*

1 Chaymantaqami rikaray mushuq syiluwan
mushuq pachata. Chaqa chay punta syiluwan,
chay punta pacha, chaynulla mar yakupismi chin-
qasha kar, manana karannachu.

---

* **20:12** Atun kaqkuna chaynulla taksha kaqkuna nirqami intra-chimanchik kusa riqsikasha chaynulla mana riqsikasha nir.

2 Chaymi rikaray chay kusa allinla pwiblu,
mushuq Jerusalenta. Chay pwibluqami unaq
syilupi, Dyuspa naypanmanta ishkimuyaq. Piru
chay pwibluqami kusala shumaq kamakasha
karan, imanutaq uk nubyamaqa kasarananpaq
kamakan chaynu.
3 Chaymanta chay mantakuna samanamanta
uk kusala jwirti rimayta uyaparay. Chaymi chay
rimayqa kaynu niyaran: “Dyusqami kananqa
runakunawan pullana kawsayan. Chaymi payku-
nawan katin, runakunaqa Dyuspana kanqallapa.
Chaynulla Dyusqami pay paylla pullanllapa kar
Dyusninna kanqa.
4 Chaymi mayqanpis waqaqkunaqa
mana waqanqallapanachu. Chaynulla
manami llakinqallapa, wanunqallapa,
nanachikunqallapalamapischu. Chaqa tukuy
chay qischakaykunaqami kananqa tukukashana”
nir.
5 Nataq chay mantakuna samanapi taqqami,
kaynu niran: “Nuqaqami tukuyta qashan
mushuqpaq tikrashaq”. Chaynullami niranpis:
“¡Kayta iskribiy! Chaqa tukuy kaykunaqami
karanla, chaynulla chiqap rimaykuna katin
kunfyakaypaq” nir.
6 Chaymantami nimaran: “Tukuy imata
ruranaypaq karan chaytaqami rurashana kani.
Chaqa nuqami chay punta litra Alfa ninllapa
chay, chaynulla chay tukukanan litra Omega
ninllapa chay kani. Chaynullami chay Qallariq
chay, chaynulla chay Tukukanan chay kani.
Chayraykumi nuqaqa mayqan yakunaqtaqa,
chay tukuy tyimpupaq kawsachikuq yaku

nasimuqta upyachishaq, mana michkata pagramatinmapischu dibaldila.
7 Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis shachinakur binsikuq chaytaqami, tukuy kaykunata irinsyanta yupay qushaq. Chaymi nuqaqa Dyusninna katiy, paykunaqa wamraykunana kanqallapa.
8 Piru chay nuqamanta pinqakuqkunata, mana kriyiqkunata, kusa millanaypaq ruraqkunata, wanuchikuqkunata, mana intrakaqkunata, ukwan ukwan punuqkunata, wasqakuqkunata, runakuna rurashan yanqa dyuskunata aduraqkunata, llullakuqkunata imaqa, chay quĉhapi asufriwan nina ratakuqman itakukanqa. Chaqa chayqari ishkay kutipaqna wanur qischakananllapapaq lugar" nir.

### *Mushuq Jerusalén*

9 Chaymantami chay syiti angelkuna kupankunata charikusha karan chaymanta uk shamuran. Chay payqami kupanpi charikusha karan, syiti qischakaykuna kananpaq karan chaykunata. Chaymi nimaran: "¡Shamuy! Chaqa nuqami rikachishayki chay nubya, Uyshitapa warmin kaqtaqa" nir.
10 Chaymantami Ispirituqa rikapakuchimayatin, chay angelqa apamaran uk kusala atun sirkaman. Chaymantami rikachimaran chay kusala shumaq allinla pwiblu Jerusalentaqa. Chaymi chay pwibluqa, Dyuspa naypan unaq syilumanta ishkimuyaran.
11 Piru chay pwibluqami kusala shumaqta llipyarayaran, Dyuspa llipyayninwan. Chaymi chay

llipyayninqa uk kusala ĉhaniyjun rumi jaspipa llipyaynin yupay karan. Chaqa kusala chuyitari karan uk kristal yupay.

12 Chay pwiblupa ridurninpiqa, atun pata rurakasha karan. Piru dusi punkuyjunmi karan. Tukuy punkukunapimi, uk ángel karan. Chaynulla chay punkukunapiqa, chay Israel pwiblupa dusi ayllukunapa shutinkuna iskribikasha karan.

13 Chaymi kimsa punkuqa, estilawman karan. Chaynulla kimsaqa, nortilawman karan. Kimsaqa surlawman karan. Nataq kimsaqa, oestilawman karan.

14 Chay pwiblupa ridurninpi patapa simintunpiqami, karan dusi atunlla rumikuna. Chaymi chay rumikunapiqa, chay Uyshitapa dusi apustulninkunapa shutin karan.

15 Chay ángel nuqawan parlayaq chayqami, urumanta rurakasha barata charikusha karan, chaywan chay pwiblupa punkunta, patankunata midinanpaq.

16 Chay pwibluqami kwadradu kar, largun, anchun chaynulla altunmapis chaylla karan. Chaymi chay angelqa chay pwibluta baranwan miditinqa, kaynu karan: Largun, anchun chaynulla altunmapismi midiyaq dus mil dusyintus (2,200) kilumitruta.

17 Chaymantami midiran chay pwiblupa patanta. Chaymi imanutaq kanan midikunllapa chaynu miditinqa midiyaq, sisintay-sinku (65) mitruta. Chaqa imanutaq kanankuna midikunllapa, chaynumi angelpis midiran.

18 Piru chay pwiblupa atun patanqami chay

llipyala jaspi rumillawan rurakasha karan. Nataq chay pwiblu-shuypaqami, rurakasha karan kusala mas shumaq urukunallawan. Chaymi kusala chuyitata llipyarayaran uk kristal yupay.

19 Chay patapa simintunpiqami, kusala shumaq rumisitukuna ĉhurakasha karan. Kaykunami karanllapa: Puntapiqami jaspi ninllapa chay karan. Ishkay kaqpiqa karan safiru. Chay kimsa kaqpiqa, agata karan. Kwatru kaqqami, ismiralda karan.

20 Sinku kaq chayqami, únisi karan. Saysi kaq chayqami, kurnalina karan. Syiti kaq chayqami, krisulitu karan. Uchu kaq chayqami, birilu karan. Nwibi kaq chayqami tupasyu karan. Dyis kaq chayqami krisuprasa karan. Unsi kaq chayqami, jasintu karan. Nataq chay dusi kaqqami, amatista karan.

21 Chaynullami chay punkunkunaqa kusala qishpi intiru pirlawan kada punku rurakasha karan. Nataq chay pwiblupa atun kallinshuypaqami, kusala mas shumaq urumanta rurakasha karan. Chaymi kusa qishpi intiru karan, uk kristal yupaylla.

22 Piru chay mushuq Jerusalén pwiblupiqami, Dyusta adurananllapa ima wasilamatapis mana rikaraychu. Chaqa chay pwiblupiqami, kusalata puytiq Amitunchik Dyus, chaynulla chay Uyshita, Dyusta adurana wasiqa.

23 Chaynu katinmi chay pwiblupiqa achkirachikunanpaqqa, mana ministinchu rupayta kar, killata karmapis. Chaqa Dyusmi llipyayninwan achkirachikun. Chaymi ashwan chay lampara yupay achkirachikuqmaqa, chay

Uyshitaqa paylla karan.
24 Chaynu katinmi, tukuyla nasyunmanta kaqkunamapis chay pwiblumanta achkirachikuqwanna purinqallapa. Chaymi ashwan tukuyla pachamanta kaq mantakuqkunamapis kusala ĉhaniyjun imanllapakunata apamurna aduranqallapa Tayta Dyustaqa.
25 Chaqa chay pwiblupa punkunkunaqami, unaq kar tuta karmapis, mana kirpakanqachu. Chaymi chaypiqa mana yaĉhanqallapachu imanumi tutapan nirllapamapis.
26 Chaymi ashwan tukuyla nasyunkunamanta kusala mas shumaq imankunata aparna, kay pwibluqami kusala shumaq nirna alabanqallapa.
27 Piru chay kusala shumaq pwiblumanqa manami tukuy ima mana allin kaqqa yaykunqachu. Chaynulla chay pwiblupiqami chay millanaypaqta ruraqkuna, chay llullakuqkunaqa mana kanqallapachu. Ashwanmi chaymanqa yaykunqallapa chay Uyshitapa librun tukuy tyimpupaq kawsanapaq chaypi shutinllapa iskribikasha kaqkunala.

# 22

1 Chaymantami chay angelqa rikachimaran uk riyu yakuyjun, kristal yupay kusala chuyita llipyaraqta. Chaymi chay yakituqa tukuy tyimpupaq kawsachikuq yakitu karan. Chay riyuqami yarqamuyaran Dyusninchikpa, chaynulla chay Uyshitapa mantakunan samananmanta.
2 Chaynu yarqamurmi pwiblupa atun kallinpa ĉhaypinta riyaran. Nataq chay riyupa kada manyanpiqami, tukuy tyimpupaq

kawsachikuq qiru winayaran. Chayqami kada misis puquq. Chaymi añupaqqa, dusi kuti puquq. Nataq raprankuna-shuypaqami, sirbiq tukuyla pwiblumanta qishaqkuna rimidyakur alliyananllapapaq.

3 Chaynu katinmi chay lugarpiqa, manana ima mana allin kaqkunaqa kanqanachu. Chaymi ashwan Dyuspa, chaynulla chay Uyshitapa mantakuna samanan lugarqa, chay pwiblupina kanqa. Chaymi payta sirbiqkunaqa, chaypina aduranqallapa ima.

4 Chayraykumi ashwan Dyuswan qaqllapurana rikanakunqallapa. Chaynulla Dyuspa shutintanami urkunkunapi ĉhurakunqallapa.

5 Chaymi chay lugarpiqa mana yaĉhanqallapachu, imanumi tutapan nirmapis. Chaynulla chaypi taqkunaqami, mana ministinqallapanachu imanu achkirachikuqta, rupaymatapis. Chaqa Amitunchik Dyusmi paykunataqa achkirachinqa. Chaynulla paykunanami tukuy tyimpupaqna mantakunqallapa.

### *Jesucristo shamunan tyimpuqami shipchamunna*

6 Chaymantami chay angelqa, kaynu nimaranpis: “Kay rimaykunaqami chiqap. Chaymi chay rimaykunapiqa kunfyakaymatapis puytinchik. Chaymi Amitunchikllapa Dyus rimaqninkunata willaqmi, angelninta kaĉhamusha, paypi kriyiqkunata intrachinanpaq ima pasananpaq karan chayqami shipchamunna” nir.

7 “¡Chaqa mananami maychu shamunaypaqqa!
¡Shamuninami! ¡Kusa shumaqmi kanqa kay librupi
Dyuspaq nishankunata kasuqkunaqa!” nir.
8 Nuqa Juanmi rikaray, uyaray kaykunata.
Chaymantami chaynu rikar, uyarnaqa, chay an-
gelpa naypanlapi qunquriray payta aduranay-
paq. Chaqa pay-ari rikachimaran chaykunataqa.
9 Piru chaynu aduranaypaq qunquritiyqami,
payqa kaynu nimaran: “Ama chayta ruraychu.
Chaqa nuqapismi Dyusta sirbini, imanutaq
qam, chaynulla Dyuspaq rimaq masikikunawan,
kay librupi iskribikashakunata kasuqkunawan
sirbinki chaynulla. ¡Ashwanmi Dyuslata aduray!”
nir.
10 Chaynullami nimaranpis: “Amami
pakaplla yupayqa ĉhurakunkichu, Dyuspaq kay
librupi iskribikashakunataqa. Chaqa chay
tyimpu nishan kumplikananpaq chayqami,
shipchamunna.
11 Chaymi mayqanpis chay mana allin
kaqkunata ruraqkunataqa dijay ruranqallapa.
Chaynulla chay mayqanpis kusa pinqaypaq
imakunata ruraqkunatapis, dijay ruraskin-
qallapa. Piru chay mayqan allin kaqkunata
ruraqkunaqa, allinkunalata ruraskinqallapa.
Chaynulla, Dyuspa allin kaqninkunaqa, Dyus
munashannula kawsanqallapa” nir.
12 “Chaqa mananami maychu shamunaypaqqa.
Chaynu shamurmi tukuyta allita rikar yaĉhar,
imata rurashannulla ima imanu kananpaqpis
nishaq.
13 Chaqa nuqami chay punta litra Alfa ninllapa
chay, chaynulla tukukanan litra Omega ninllapa

chay kani. Chaynulla nuqami Punta Kaq chay, Tukukanan Kaq chay kani. Chaymi nuqa Qallariq chay, chaynulla Tukukanan chay kani” nir.

14 Chaqa ninmi: “Kusa shumaqmi kanqa mayqanpis raĉhpanta paqaq yupay, tukuy tyimpupaq kawsachikuq qirupa puquyninta mikuqkunaqa. Chaynulla kusa shumaqmi kanqa, mayqanpis chay kusa shumaq pwibluman punkukunata yaykuq chaykunaqa nir.

15 Piru chay allqu yupay kusala millanaypaq mana allinta ruraqkuna, wasqakuqkuna, ukwan ukwan punuqkuna, wanuchikuqkuna, chay yanqa dyus nishanllapakunata aduraqkuna, llullakuqkuna imaqa, chay kusa shumaq pwibluman mana yaykurchu, ashwan waqtapina kidanqallapa”.

16 “Chaqa nuqa Jesusmi, angelniyta kaĉhamusha kani, tukuy kriyiqkunata kayta willananpaq. Nuqami uk qiruta kuchutinllapa qawan, chay yupay Davidpa ayllunllamanta kani. Chaynulla nuqami achkiyaypi uk atun qullar llipyaran chay yupay kani” nir.

17 Chaymi Santu Ispiritu, chaynulla Jesucristupi kriyiqkuna paypa warmin yupay chaykunaqami kaynu ninllapa: “¡Shamuyllapa!” Mayqanpis uyakuqqa nin: “¡Shamuy!” Mayqanpis kusata yakunaqqa, munarqa shamur upyanqa tukuy tyimpupaq kawsachikuq yakuta, mana imalamatapis pagrakurchu dibaldila nir.

18 Chayraykumi mayqantapis kay librupi, Dyuspaq nishanta uyakuqtaqa, kaytami nishaq: Mayqanpis kay librupi nishanmanta achkachaqtaqa, Dyusmi paytapis mas

qischakananpaq ninqa kay iskribikashapi nishannulla.

19 Chaynulla mayqanpis kay librupi, Dyuspaq nishankunamanta imalata ashuchiqtaqa, Dyusmi kitanqa chay tukuy tyimpupaq kawsachikuq qirumanta mikunanpaq karan chayta. Chaynulla chay kusa shumaq allin pwiblupi imanu kawsananpaq nishanmantaqami, Dyusqa ashuchinqa kay iskribikashapi nishannulla.

20 Chaymi tukuy kaykunata nimaqninchikllapaqa, kaynu nin: “Chiqaptami, manana maychu shamunaypaqqa”.

¡Chaynumi kanqa! ¡Shamuy-ari Amituy Jesús!

21 Chaymi nishaykillapa: Amitunchik Jesucristumi tukuy qamkunata kusata yanapar ima, kusala shumaqta kawsachishunqallapa nir.

Chaynumi kanqa.

# Mushuq Testamento
## New Testament in Quechua, Lambayeque
## (PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

## Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 30 Dec 2021
05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a